EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 15.12.2021
COM(2021) 851 final

2021/0422 (COD)

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o kazenskopravnem varstvu okolja in nadomestitvi Direktive 2008/99/ES

{SEC(2021) 428 final} - {SWD(2021) 465 final} - {SWD(2021) 466 final}

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

Veljavna zakonodaja EU, ki določa skupna minimalna pravila za inkriminacijo okoljske kriminalitete, je Direktiva 2008/99/ES o kazenskopravnem varstvu okolja.

Komisija je Direktivo ocenila v obdobju 2019–2020, svoje ugotovitve pa objavila oktobra 2020[1]. Ugotovila je, da Direktiva nima veliko učinka v praksi: v zadnjih desetih letih je bilo število primerov okoljske kriminalitete, ki so bili uspešno preiskani in so se končali z obsodbo, zelo nizko. Poleg tega so bile višine naloženih sankcij prenizke, da bi imele odvračilni učinek, čezmejno sodelovanje pa ni potekalo sistematično.

V oceni so bile ugotovljene znatne vrzeli na področju izvrševanja v vseh državah članicah in na vseh ravneh vzdolž verige izvrševanja (policija, tožilstvo in kazenska sodišča). Opredeljene so bile tudi pomanjkljivosti v državah članicah z vidika virov, specializiranega znanja, ozaveščenosti, prednostne obravnave, sodelovanja in izmenjave informacij, ugotovljeno pa je bilo tudi, da ni splošnih nacionalnih strategij za boj proti okoljski kriminaliteti, ki bi vključevale vse ravni vzdolž verige izvrševanja in večdisciplinarni pristop[2]. Poleg tega neusklajenost pri izvrševanju upravnega in kazenskega prava ter sankcioniranju pogosto preprečuje učinkovitost.

Ugotovljeno je bilo tudi, da so nezanesljivi, netočni in nepopolni statistični podatki o postopkih na področju okoljske kriminalitete v državah članicah ovirali Komisijo pri pripravi ocene, oblikovalcem politike in strokovnim delavcem na nacionalni ravni pa preprečili spremljanje učinkovitosti njihovih ukrepov.

Komisija se je na podlagi ugotovitev ocene odločila, da bo Direktivo revidirala. Zakonodajni predlog za revizijo Direktive je v delovnem programu Komisije za leto 2021 načrtovan [3] za december 2021.

Predlagana je nadomestitev Direktive 2008/99/ES. Temu predlogu je priloženo sporočilo[4], v katerem so pojasnjeni cilji politike. Predlog vsebuje šest ciljev za obravnavo opredeljenih težav:

1. izboljšati učinkovitost preiskav in pregona s posodobitvijo področja uporabe Direktive;
2. izboljšati učinkovitost preiskav in pregona s pojasnitvijo ali izločitvijo nejasnih pojmov, uporabljenih v opredelitvah okoljske kriminalitete.
3. Zagotoviti učinkovite, odvračilne in sorazmerne vrste in višine sankcij za okoljsko kriminaliteto.
4. Spodbuditi čezmejne preiskave in pregon.

---

1 Delovni dokument služb Komisije, Ocena Direktive 2008/99/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o kazenskopravnem varstvu okolja (direktiva o okoljski kriminaliteti), SWD(2020) 259 final z dne 28. oktobra 2020 (del I, del II, povzetek).

2 Poročilo o oceni, str. 32–33. Za dodatne podrobnosti o virih glej str. 33 poročila o oceni.

3 Delovni program Komisije za leto 2021, https://ec.europa.eu/info/publications/2021-commission-work-programme-key documents_sl.

4 Sporočilo Evropskega parlamenta in Sveta o krepitvi boja proti okoljski kriminaliteti (COM(2021) 814 z dne 14. decembra 2021).

5. izboljšati utemeljeno odločanje v zvezi z okoljsko kriminaliteto z izboljšanim zbiranjem in razširjanjem statističnih podatkov;

6. izboljšati operativno učinkovitost nacionalnih verig izvrševanja za spodbujanje preiskav, pregona in sankcioniranja.

- **Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike**

Cilji tega predloga so skladni z naslednjo politiko in zakonodajnimi določbami:

- Okvirnim sklepom Sveta 2002/584/PNZ o evropskem nalogu za prijetje in postopkih predaje med državami članicami;
- Konvencijo o medsebojni pravni pomoči v kazenskih zadevah med državami članicami Evropske unije;
- Direktivo 2014/41/EU o evropskem preiskovalnem nalogu v kazenskih zadevah;
- Okvirnim sklepom Sveta 2005/214/PNZ o uporabi načela vzajemnega priznavanja denarnih kazni;
- Okvirnim sklepom Sveta 2009/948/PNZ o preprečevanju in reševanju sporov o izvajanju pristojnosti v kazenskih postopkih;
- Okvirnim sklepom Sveta 2009/315/PNZ o organizaciji in vsebini izmenjave informacij iz kazenske evidence med državami članicami;
- Uredbo (EU) 2016/794 o Europolu;
- Uredbo Sveta (EU) 2017/1939 o izvajanju okrepljenega sodelovanja v zvezi z ustanovitvijo Evropskega javnega tožilstva (EJT);
- Uredbo (EU, Euratom) št. 883/2013 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF);
- Direktivo (EU) 2017/1371 o boju proti goljufijam, ki škodijo finančnim interesom Unije, z uporabo kazenskega prava;
- Direktivo (EU) 2019/1937 o zaščiti oseb, ki prijavijo kršitve prava Unije.

- **Skladnost z drugimi politikami Unije**

Kazensko pravo je del celovite strategije EU za varstvo in izboljšanje stanja okolja, kar je prednostna naloga Evropske komisije. Sporočilo o zelenem dogovoru in strategija za biotsko raznovrstnost določata celo vrsto ukrepov za varstvo okolja, ki se medsebojno krepijo in vplivajo drug na drugega, in jih tako povezujeta v celosten pristop. Kazenskopravni ukrepi so zadnja možnost, kadar drugi ukrepi ne zadostujejo za zagotovitev skladnosti. Z okoljskimi kazalniki, na primer stopnjo onesnaženosti zraka ali biotske raznovrstnosti, bi se tako merila učinkovitost splošne strategije za izboljšanje okolja in ne le učinkovitosti novega pristopa k okoljski kriminaliteti.

Poleg tega strategija EU za varnostno unijo in strategija EU za boj proti organiziranemu kriminalu za obdobje 2021–2025 vključujeta oceno in revizijo Direktive kot del ključnih ukrepov, opredeljenih za boj proti okoljski kriminaliteti.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

• Pravna podlaga

Pravna podlaga za predlagano direktivo je člen 83(2) PDEU. Člen 83(2) PDEU določa pristojnost EU za določitev minimalnih pravil v zvezi z opredelitvijo kaznivih dejanj in sankcij na področjih politike EU, za katera veljajo harmonizacijski ukrepi, če je to potrebno za učinkovito izvrševanje:

„Če se izkaže, da je približevanje določb kazenske zakonodaje in drugih predpisov držav članic nujno zaradi zagotovitve učinkovitega izvajanja politike Unije na področju, za katero veljajo harmonizacijski ukrepi, se lahko z direktivami določijo minimalna pravila glede opredelitve kaznivih dejanj in sankcij na zadevnem področju. Takšne direktive se sprejmejo po enakem rednem ali posebnem zakonodajnem postopku, po katerem so bili sprejeti zadevni harmonizacijski ukrepi, brez poseganja v člen 76.“

• Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)

Kriminalne dejavnosti, povezane z okoljem, imajo pogosto čezmejno razsežnost, medtem ko nekatera kazniva dejanja zoper okolje običajno vplivajo na več držav (na primer nedovoljena trgovina z odpadki, zaščitenimi vrstami ali proizvodi iz prostoživečih rastlinskih in živalskih vrst, glej oddelek 1 – Uvod) ali imajo čezmejne učinke (npr. v primeru čezmejnega onesnaževanja zraka, vode in tal)[5]. Čezmejno sodelovanje med organi kazenskega pregona in pravosodnimi organi je zato bistvenega pomena.

Namen obstoječe direktive je zagotoviti usklajen pravni okvir za kazniva dejanja, da se olajša čezmejno sodelovanje. Vendar, kot je podrobno opisano v poročilu o oceni, države članice kljub napredku pri oblikovanju skupnega sklopa opredelitev kaznivih dejanj zoper okolje in zahtevah po bolj odvračilnih višinah sankcij na ravni EU niso uskladile svojega razumevanja okoljske kriminalitete znotraj manevrskega prostora, ki ga dopušča Direktiva. Podobno nezadostne višine sankcij v številnih državah članicah onemogočajo enake konkurenčne pogoje po vsej EU in uporabo instrumentov vzajemnega priznavanja (kot sta evropski nalog za prijetje in evropski preiskovalni nalog).

V praksi narašča vrzel med odzivom kazenskega pravosodja na okoljsko kriminaliteto in kriminološkimi razmerami. Kljub veljavni direktivi se število čezmejnih preiskav in obsodb na področju okoljske kriminalitete v EU ni znatno povečalo. Nasprotno pa okoljska kriminaliteta na svetovni ravni narašča za 5 % do 7 % letno[6], kar povzroča trajno škodo za habitate, vrste, zdravje ljudi ter prihodke vlad in podjetij.

• Sorazmernost

V skladu z načelom sorazmernosti, kot je določeno v členu 5(4) Pogodbe o Evropski uniji, se predlagana revizija Direktive 2008/99/ES omejuje na tisto, kar je nujno in sorazmerno za prilagoditev obstoječe zakonodaje o kaznivih dejanjih na tem področju novim grožnjam.

---

5 Report on Eurojust's Casework on Environmental Crime (Poročilo o Eurojustovi obravnavi primerov na področju okoljske kriminalitete) – januar 2021, str. 8. Glej UNEP-Interpol Rapid Response Assessment: The Rise of Environmental Crime. A growing threat to natural resources, peace, development and security (Ocena hitrega odzivanja UNEP-Interpol: Naraščanje okoljske kriminalitete – Vse večja grožnja naravnim virom, miru, razvoju in varnosti), 2016, str. 7.

6 UNEP-Interpol Rapid Response Assessment: The Rise of Environmental Crime. A growing threat to natural resources, peace, development and security (Ocena hitrega odzivanja UNEP-Interpol: Naraščanje okoljske kriminalitete – Vse večja grožnja naravnim virom, miru, razvoju in varnosti), 2016, str. 7.

Ukrepi, povezani z uporabo preiskovalnih orodij in izmenjavo informacij, so vključeni le toliko, kolikor je potrebno za učinkovito delovanje predlaganega kazenskopravnega okvira.

Predlog opredeljuje obseg kaznivih dejanj, da se zajamejo vsa zadevna ravnanja, obenem pa se omejuje na tisto, kar je potrebno in sorazmerno. Nova direktiva vključuje nove kategorije kaznivih dejanj zoper okolje v obsegu, ki ga zahteva osnovna okoljska zakonodaja. Kazniva dejanja in sankcije so omejene na hude kršitve okoljskega prava, zato se upošteva sorazmernost.

- **Izbira instrumenta**

V skladu s členom 83(2) se minimalna pravila v zvezi z opredelitvijo kaznivih dejanj in sankcij na področjih politike EU, za katera veljajo harmonizacijski ukrepi, lahko določijo le z direktivo Evropskega parlamenta in Sveta, ki se sprejme po rednem zakonodajnem postopku.

Še vedno so potrebne kazenske sankcije, da se zagotovi učinkovito izvajanje na področjih, ki jih zajema direktiva o okoljski kriminaliteti iz leta 2008. Komisija zato predlaga, da se iz člena 3 direktive iz leta 2008 prenese seznam kaznivih dejanj s potrebnimi podrobnostmi in spremembami, ki vključuje: hude kršitve v zvezi z onesnaževanjem; nezakonito ravnanje z odpadki in pošiljke odpadkov; upravljanje obratov, v katerih se opravljajo nevarne dejavnosti ali se v njih skladiščijo ali uporabljajo nevarne snovi; kazniva dejanja, povezana s proizvodnjo, pridobivanjem, obdelovanjem, uporabo, hrambo, skladiščenjem, prevozom, uvozom, izvozom ali odstranjevanjem jedrskih snovi ali ravnanjem z njimi; kazniva dejanja, povezana s prostoživečimi rastlinskimi in živalskimi vrstami, vključno z nezakonito usmrtitvijo, uničevanjem, posedovanjem ali odvzemom primerkov prostoživečih rastlinskih in živalskih vrst, nedovoljeno trgovino s temi vrstami in poslabšanjem stanja habitatov; nezakonito proizvodnjo, dajanje na trg, uvoz, izvoz, uporabo, emisije ali izpust snovi, ki tanjšajo ozonski plašč.

Potreba po boju proti tem kategorijam kaznivih dejanj s kazenskimi sankcijami je bila potrjena v sklepih Sveta o določitvi prednostnih nalog EU v boju proti hudim kaznivim dejanjem in organiziranemu kriminalu v okviru Evropske večdisciplinarne platforme proti grožnjam kriminala (EMPACT) za obdobje 2022–2025[7].

V poročilu o oceni ogroženosti zaradi hudih kaznivih dejanj in organiziranega kriminala v Evropski uniji za leto 2021[8] je zlasti v zvezi s kriminaliteto na področju ravnanja z odpadki določeno, da „je ravnanje z odpadki donosna in hitro razvijajoča se panoga, ki vse bolj privablja storilce kaznivih dejanj. V večini prijavljenih primerov nedovoljene trgovine z

[7] Sklepi Sveta o določitvi prednostnih nalog EU v boju proti hudim kaznivim dejanjem in organiziranemu kriminalu za EMPACT v obdobju 2022–2025, 8665/21, 12. maj 2021. Cilj prednostne naloge na področju okoljske kriminalitete je: „onemogočiti kriminalne mreže, vpletene v vse vrste okoljske kriminalitete, zlasti v primeru nedovoljene trgovine z odpadki in nedovoljene trgovine s prostoživečimi rastlinskimi in živalskimi vrstami, pa tudi kriminalne mreže in posamezne podjetnike, ki se ukvarjajo s kaznivimi dejanji, ki se jim uspe infiltrirati v zakonite podjetniške strukture na visoki ravni ali vzpostaviti lastna podjetja, ki omogočajo njihova kazniva dejanja“.

[8] European Union Serious and Organised Crime Threat Assessment (SOCTA), A corrupting influence: the infiltration and undermining of Europe’s economy and society by organized crime (Ocena ogroženosti zaradi hudih kaznivih dejanj in organiziranega kriminala v Evropski uniji. Koruptivni vpliv: vdor organiziranega kriminala v evropsko gospodarstvo in družbo ter njuna posledična ogroženost) (Europol 2021, str. 54). Za kazniva dejanja, povezana s prostoživečimi rastlinskimi in živalskimi vrstami, glej strani 55 in 56.

odpadki so bili vključeni posamezniki, ki kot vodstveni delavci ali osebje delajo v podjetjih za ravnanje z odpadki ali taka podjetja upravljajo in ki zaradi povečanja dobička kršijo nacionalno ter mednarodno zakonodajo in standarde, ki urejajo zbiranje, obdelavo in odstranjevanje odpadkov. Najuspešnejši trgovci z odpadki so tisti, ki nadzorujejo celoten cikel obdelave, od držav izvora do namembnih držav. Storilci kaznivih dejanj, ki trgujejo z odpadki med različnimi državami, pri organiziranju kaznivih dejanj, povezanih z odpadki, uporabljajo predvsem zakonite poslovne strukture. Več podjetij je pogosto v lasti istih posameznikov ali slamnatih oseb. Zakonite poslovne strukture pogosto menjajo vodstvo in se ukinejo po kratkem obdobju opravljanja dejavnosti, ko posel prevzame nov trgovalni subjekt. Podjetja, ki upravljajo različne faze v ciklu odpadkov, imajo pogosto sedež v različnih jurisdikcijah. Nedovoljena trgovina z odpadki je močno povezana z drugimi kaznivimi dejanji, kot so ponaredba listin, gospodarske goljufije, davčne utaje, korupcija, pranje denarja ter kraja in odlaganje odpadkov iz proizvodnje prepovedanih drog.“

Komisija je tudi opredelila potrebo po kazenskih sankcijah za zagotovitev učinkovitega izvajanja politik EU o varstvu okolja v zvezi z naslednjimi kategorijami kaznivih dejanj, ki jih veljavna direktiva ne zajema:

- dajanje da trg proizvodov, ki s kršenjem obveznih zahtev povzročajo dejansko škodo okolju zaradi njihove uporabe v večjem obsegu;
- resne kršitve zakonodaje EU o kemikalijah, ki povzročajo dejansko škodo okolju ali zdravju ljudi;
- nezakonito recikliranje ladij;
- nezakonit odvzem vode;
- izpusti onesnaževalnih snovi z ladij (predlagano je, da se ta kategorija kaznivih dejanj prevzame iz Direktive 2005/35/ES[9] zaradi konsolidacije pravnega okvira);
- nedovoljena trgovina z lesom;
- hude kršitve pravil o vnosu in širjenju invazivnih tujerodnih vrst, ki zadevajo Unijo;
- resno izogibanje zahtevam glede izvajanja presoje vplivov na okolje;
- nezakonita proizvodnja, dajanje na trg, uvoz, izvoz, uporaba, emisije ali izpusti fluoriranih toplogrednih plinov.

Ta ravnanja lahko pomenijo veliko tveganje za zdravje ljudi in okolje ter imajo zelo resne negativne vplive na okolje in družbo. Kljub dejanskim in potencialnim možnim škodljivim posledicam izvrševanje zadevnih pravil trenutno ni dovolj učinkovito. Izkazalo se je, da sprejemanje upravnih sankcij v državah članicah in opiranje nanje ne zadostujeta za zagotavljanje skladnosti s pravili o varstvu okolja, ki zahtevajo strožje ukrepe za preprečevanje okoljske kriminalitete in boj proti njej.

Na primer, kar zadeva uredbo EU o lesu[10], so vse države članice v nacionalno zakonodajo vključile sankcije za kršitelje, vendar se vrste sankcij in njihove najvišje višine med državami članicami zelo razlikujejo: upravne globe in zasegi se lahko naložijo v 23 državah članicah,

---

[9] Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2005/35/ES z dne 7. septembra 2005 o onesnaževanju morja z ladij in uvedbi kazni za kršitve (UL L 255, 30.9.2005, str. 11).

[10] Uredba (EU) št. 995/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. oktobra 2010 o določitvi obveznosti gospodarskih subjektov, ki dajejo na trg les in lesne proizvode (UL L 295, 12.11.2010, str. 23).

denarne kazni v 16 državah članicah, zaporna kazen v 17 državah članicah, začasna prekinitev trgovanja v 15 državah članicah, druge vrste kazni pa v 11 državah članicah. Denarne sankcije za kršitve uredbe EU o lesu segajo od 50 EUR do neomejenega zneska[11]. Ta neskladja med sistemi sankcij držav članic, ki se uporabljajo za kršitve uredbe EU o lesu, in dejstvo, da se sankcije v številnih primerih štejejo za prenizke, da bi zares odvračale od nezakonitih ravnanj, skupaj z neenotnim izvrševanjem po vsej EU pomenijo tveganje za preusmeritev trgovine. Poleg tega razlike v sistemih sankcij in neenotno izvajanje v državah članicah ogrožajo enake konkurenčne pogoje, saj gospodarske subjekte, ki strogo izpolnjujejo zahteve, postavljajo v slabši položaj. To je mogoče obravnavati z usklajeno inkriminacijo in približevanjem višin sankcij po vsej EU v direktivi o okoljski kriminaliteti.

Jasno je, da so upravne sankcije neustrezne v okoliščinah, kot so tiste, ki so privedle do umora dveh gozdnih čuvajev v eni od držav članic, ki sta preiskovala težave v zvezi z nezakonito sečnjo lesa. Poudarjen vzorec kršitev, povezanih z lesom, je tako resne narave, da morajo imeti organi sredstva za pregon kaznivih dejanj, da bi lahko te kršitve obravnavali. Komisija je v zvezi s težavami, povezanimi z lesom, proti navedeni državi članici začela postopek za ugotavljanje kršitev zaradi neizvajanja učinkovitih pregledov gospodarskih subjektov in neuporabe ustreznih sankcij. Navedena država članica je medtem uvedla kazenske sankcije za določene kršitve, za katere so bile prej izrečene le upravne sankcije, ki niso zadostovale za zagotovitev skladnosti.

Hude kršitve prepovedi uporabe odklopnih naprav v motornih vozilih, ki so bile odkrite od leta 2015, kažejo, da od kršitev ni mogoče odvrniti niti velikih uveljavljenih podjetij, če vedo, da bodo edini izvršilni ukrepi upravne narave.

Drug primer se nanaša na nezakonit odvzem vode, ki prispeva k resnemu izčrpavanju vodnih virov – težavi, ki se bo zaradi podnebnih sprememb še povečala. Računsko sodišče v svojem posebnem poročilu iz leta 2021 z naslovom „Trajnostna raba vode v kmetijstvu: bolj verjetno je, da se bo s sredstvi SKP spodbujala večja kot pa učinkovitejša raba vode“ dokumentira neučinkovitost upravnih ukrepov pri obravnavanju prekomernega odvzema vode in poudarja, da so pregledi redki, sankcije pa prenizke, da bi se zagotovila učinkovito izvajanje in izpolnjevanje ustreznih obveznosti[12]. Poročilo se nanaša na pomanjkljivosti v sistemih sankcij v posameznih državah članicah[13].

Poleg tega je omejeno število držav članic uvedlo sankcije za nosilce projektov iz direktive o presoji vplivov na okolje. Na primer, nosilci projektov niso obravnavani sistematično v primerih, kadar za določen projekt ne opravijo presoje vplivov na okolje ali kadar projekte izvedejo še pred koncem zadevnih postopkov ali brez ustreznih dovoljenj. Kršitve teh obveznosti lahko povzročijo znatne negativne posledice za okolje, obstoječa višina sankcij pa od takih kaznivih dejanj ne odvrača v zadostni meri.

---

11 Delovni dokument služb Komisije, Preverjanje ustreznosti Uredbe (EU) št. 995/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. oktobra 2010 o določitvi obveznosti gospodarskih subjektov, ki dajejo na trg les in lesne proizvode (uredba EU o lesu) in Uredbe (ES) št. 2173/2005 z dne 20. decembra 2005 o vzpostavitvi sheme izdajanja dovoljenj FLEGT za uvoz lesa v Evropsko skupnost (uredba o shemi FLEGT) (SWD(2021) 328 final z dne 17. novembra 2021, str. 14).

12 Evropsko računsko sodišče, Posebno poročilo iz leta 2021 – Trajnostna raba vode v kmetijstvu: bolj verjetno je, da se bo s sredstvi SKP spodbujala večja kot pa učinkovitejša raba vode; točki 62 in 63.

13 Evropsko računsko sodišče, Posebno poročilo iz leta 2021 – Trajnostna raba vode v kmetijstvu: bolj verjetno je, da se bo s sredstvi SKP spodbujala večja kot pa učinkovitejša raba vode; glej na primer točko 32.

Bistveno je, da se skladnost s pravili EU o dejavnostih, ki vplivajo na okolje, in okoljsko občutljivem blagu okrepi tako, da se zagotovijo kazenske sankcije, ki so izraz močnejšega družbenega neodobravanja v primerjavi z upravnimi kaznimi. Z opredelitvijo hudih kršitev pravil Unije, ki ne glede na njihovo pravno podlago prispevajo k politiki Unije na področju varstva okolja, kot kaznivih dejanj se določajo jasne meje za vrste ravnanj, ki veljajo za posebno nesprejemljiva, javnost in potencialni kršitelji pa se opozarjajo, da pristojni organi taka ravnanja obravnavajo zelo resno. To se zdi zlasti primerno ob upoštevanju izrecnega opiranja na načelo preventivnega delovanja in previdnostno načelo na tem področju politike.

Skupna minimalna pravila o opredelitvi kaznivih dejanj zoper okolje in sankcij bi omogočila tudi uporabo učinkovitejših preiskovalnih metod in učinkovitejše sodelovanje znotraj držav članic in med njimi. To je bilo zaradi povezav z notranjim trgom in trgovinsko politiko EU priznano kot posebno pomembno za boj proti nedovoljeni trgovini z odpadki in prostoživečimi rastlinskimi in živalskimi vrstami (vključno z nezakonito trgovino z lesom).

Glede na možne uničujoče učinke kaznivih dejanj zoper okolje na okolje in zdravje ljudi je pomembno, da potencialni storilci delov EU ne dojemajo kot delov s preprostejšo in manj učinkovito regulativno ureditvijo. Uvedba kazenskih sankcij za najhujše okoljske kršitve bo imela večji odvračilni učinek na potencialne kršitelje. Zato je bistvenega pomena, da jih uvedejo vse države članice, da se zagotovi učinkovito izvajanje politike Unije o varstvu okolja.

V zvezi z vključitvijo malomarnega ravnanja med kazniva dejanja je pomembno poudariti, v kolikšnem obsegu se okoljski predpisi EU opirajo na preventivne in previdnostne ukrepe. Pogodba izrecno (člen 191(2) PDEU) določa, da okoljska politika temelji na teh načelih. Za opravljanje dejavnosti, ki so same po sebi nevarne zaradi uporabe nevarnih materialov in/ali postopkov, je pomembno zagotoviti visok standard skrbnosti. V tem okviru ima lahko malomarno ravnanje hude in celo katastrofalne posledice, zato je treba poudariti stališče družbe, da bi bilo treba tako ravnanje obravnavati kot dovolj hudo, da se lahko inkriminira. Kazensko pravo naj bi imelo odvračilni učinek, vključitev malomarnosti pa bi morala sama po sebi odvračati od kakršnega koli nagnjenja k takim ravnanjem, na primer za pridobitev finančne koristi z nezadostnim vlaganjem ali iskanjem bližnjic.

Okoljski pravni red vključuje veliko število instrumentov, kot so direktiva o industrijskih emisijah[14], direktiva Seveso[15], uredba REACH[16] in zakonodaja o odpadkih, katerih namen je zagotoviti, da se nevarne dejavnosti in snovi ali dejavnosti in snovi z visokim tveganjem obravnavajo z visoko ravnjo tehničnih zaščitnih ukrepov.

V zvezi s pogostostjo pojavljanja nekaterih kaznivih dejanj je na žalost znano, da organizirani kriminal ogroža ravnanje z odpadki[17]. Že dolgo so znane tudi težave, povezane s kršitvijo

---

[14] Direktiva 2010/75/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o industrijskih emisijah (celovito preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja) (UL L 334, 17.12.2010, str. 17).

[15] Direktiva 2012/18/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o obvladovanju nevarnosti večjih nesreč, v katere so vključene nevarne snovi, ki spreminja in nato razveljavlja Direktivo Sveta 96/82/ES (Besedilo velja za EGP) (UL L 197, 24.7.2012, str. 1).

[16] Uredba (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij (REACH) ter o ustanovitvi Evropske agencije za kemikalije in o spremembi Direktive 1999/45/ES ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 793/93 in Uredbe Komisije (ES) št. 1488/94 ter Direktive Sveta 76/769/EGS in direktiv Komisije 91/155/EGS, 93/67/EGS, 93/105/ES in 2000/21/ES (UL L 396, 30.12.2006, str. 1).

[17] European Union Serious and Organised Crime Threat Assessment (SOCTA), A corrupting influence: the infiltration and undermining of Europe's economy and society by organized crime (Ocena

prepovedi, ki se nanašajo na prostoživeče rastlinske in živalske vrste, kar je na primer razvidno iz osredotočenosti Bernske konvencije[18] na prizadevanja, povezana z bojem proti kaznivim dejanjem, povezanim s prostoživečimi rastlinskimi in živalskimi vrstami. Tudi glede na navedeno in zaradi narave zadevnega ravnanja je nujno, da ta direktiva zajema tudi malomarno ravnanje.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z DELEŽNIKI IN OCEN UČINKA

• Naknadne ocene/preverjanja primernosti obstoječe zakonodaje

Komisija je v obdobju 2019–2020 izvedla oceno veljavne direktive (in jo objavila oktobra 2020), v kateri je ugotovila, da Direktiva v praksi nima veliko učinka. Naknadna ocena Direktive je temeljila na štirih glavnih merilih ocenjevanja, ki so: (a) uspešnost (ocena, ali so cilji Direktive doseženi), (b) učinkovitost (ocena, ali koristi obstoja in izvajanja Direktive upravičujejo stroške), (c) skladnost (z drugo zadevno kazensko in okoljsko zakonodajo ter politikami EU in mednarodnimi obveznostmi EU) in (d) ustreznost (ustreznost prvotnih ciljev Direktive z vidika sedanjih in prihodnjih potreb). Pri oceni so se upoštevali tudi družbeni in gospodarski učinki za različne skupine deležnikov.

Opredeljenih je bilo šest težav, zaradi katerih Direktiva v praksi ni uspešna:

1. področje uporabe Direktive je zastarelo in je opredeljeno na zapleten način, kar ovira učinkovite preiskave, pregon in čezmejno sodelovanje;

2. Direktiva vsebuje več nejasnih opredelitev, s katerimi se opisujejo kazniva dejanja zoper okolje, kar lahko ovira učinkovite preiskave, pregon in čezmejno sodelovanje;

3. višine sankcij v skladu z veljavno direktivo niso dovolj učinkovite in odvračilne v vseh državah članicah;

4. nezadostno notranje in čezmejno sodelovanje ter usklajevanje na področju okoljske kriminalitete med državami članicami ovira učinkovite preiskave in pregon;

5. nezanesljivi, netočni in nepopolni statistični podatki o postopkih na področju okoljske kriminalitete v državah članicah oblikovalcem politike in strokovnim delavcem na nacionalni ravni preprečujejo spremljanje učinkovitosti njihovih ukrepov;

6. neučinkovita veriga izvrševanja: zaradi neučinkovitega delovanja vzdolž verige izvrševanja niso zagotovljeni učinkovita prednostna obravnava, odkrivanje, preiskovanje, pregon in sankcioniranje okoljske kriminalitete. Ugotovljene so bile vrzeli pri izvrševanju v vseh državah članicah in na vseh ravneh vzdolž verige izvrševanja (inšpektorji, policija, tožilstvo in kazenska sodišča), vključno s pomanjkanjem virov, nezadostnim usposabljanjem in pomanjkanjem specializiranega znanja, neozaveščenostjo in neobstojem prednostne obravnave ter nezadostnim sodelovanjem in izmenjavo informacij.

Evropska komisija se je na podlagi ugotovitev ocene odločila za revizijo Direktive in opravila oceno učinka. Različne faze ocene učinka, od opredelitve težav in njihovih vzrokov do opredelitve ciljev in možnosti politike, so temeljili na ugotovitvah poročila o oceni.

---

ogroženosti zaradi hudih kaznivih dejanj in organiziranega kriminala v Evropski uniji. Koruptivni vpliv: vdor organiziranega kriminala v evropsko gospodarstvo in družbo ter njuna posledična ogroženost) (Europol 2021, strani 54 in 55).

[18] Konvencija o varstvu prosto živečega evropskega rastlinstva in živalstva ter njunih naravnih življenjskih prostorov.

- **Posvetovanja z deležniki**

Komisija je izvedla uspešna javna in ciljno usmerjena posvetovanja z deležniki, da bi izkoristila zunanje strokovno znanje in razumela pomisleke širše javnosti. Poleg tega je bil njen cilj zagotoviti, da bodo obravnavane možnosti za pregled Direktive najprimernejši način za povečanje njene uspešnosti in da bodo v praksi zagotovile podporo strokovnim delavcem pri njihovem delu. Posvetovanja so bila kar najširše zastavljena, da bi se zagotovili ustrezni prispevki, dokazi in razlaga ustreznih ter dejanskih potreb različnih kategorij deležnikov v zvezi s šestimi glavnimi cilji:

- pojasniti in posodobiti področje uporabe direktive o okoljski kriminaliteti;
- pojasniti pravne pojme, ki se uporabljajo za opredelitev kaznivih dejanj zoper okolje;
- povečati razpoložljivost odvračilnih in primerljivih vrst in višin sankcij;
- izboljšati čezmejno sodelovanje;
- izboljšati zbiranje in razširjanje informacij in statističnih podatkov ter
- izboljšati delovanje vzdolž verige izvrševanja (usposabljanje, usklajevanje in sodelovanje, viri, strateški pristop).

Posvetovanja so bila izvedena v zgodnji fazi, njihov namen pa je bil zbrati mnenja najrazličnejših deležnikov, kot so javnost, strokovnjaki, strokovni delavci (policija, inšpektorji, tožilci in sodniki), mreže strokovnih delavcev (Evropska mreža za izvajanje in uveljavljanje okoljskega prava (IMPEL), Evropska mreža tožilcev za okolje (ENPE), Forum sodnikov Evropske unije za okolje (EUFJE), neformalna mreža za boj proti okoljskemu kriminalu (EnviCrimeNet)), javni organi iz držav članic (ministrstva za pravosodje in ministrstva za okolje), evropske agencije (Europol in Eurojust), okoljske nevladne organizacije (NVO), poslovne organizacije, posamezna podjetja in akademiki. Z vsemi temi so bila opravljena posvetovanja o njihovih pričakovanjih in pomislekih glede potrebe po morebitnem pregledu direktive o okoljski kriminaliteti in njegove vsebine.

Komisija je v postopku posvetovanja uporabila različne metode in oblike posvetovanja. Te so vključevale:

- posvetovanje o začetni oceni učinka ter 12-tedensko odprto javno posvetovanje, katerih namen je bil zbrati stališča vseh zainteresiranih strani;
- vrsto spletnih ciljno usmerjenih tematskih delavnic in srečanj strokovnih skupin, vključno s srečanji foruma za okoljsko skladnost in upravljanje ter njegove delovne skupine za sankcioniranje kaznivih dejanj zoper okolje. Za pripravo na srečanja, ki jih je gostila Komisija, so bili vnaprej poslani namenski vprašalniki in dokumenti za razpravo;
- več spletnih konferenc, na katerih je sodelovala Komisija in predstavila svoje delo na tem področju, pridobila povratne informacije drugih udeležencev konferenc o šestih glavnih možnostih ter povabila dodatne udeležence v strokovni proces in javno posvetovanje;
- dvostranska spletna srečanja s širokim naborom deležnikov, organizirana na pobudo Komisije ali deležnikov;
- dokumenti o stališčih in analitični dokumenti evropskih agencij, strokovnih delavcev, strokovnih mrež (npr. skupna izjava IMPEL/ENPE/EUFJE in EnviCrimeNet, sprejeta na konferenci maja 2021 o boju proti okoljski kriminaliteti in reviziji

direktive o okoljski kriminaliteti), predstavnikov industrije, javnih organov iz držav članic, NVO, civilne družbe in akademikov.

Namenske posvetovalne dejavnosti so skupaj trajale več kot šest mesecev, in sicer od februarja do julija 2021.

Posvetovanje je bilo zasnovano tako, da sledi enakemu logičnemu zaporedju kot ocena učinka, začne pa se z opredelitvijo težave in omogočanjem postopnega razvoja možnosti in njihovih učinkov:

- večina anketirancev je potrdila, da je treba posodobiti področje uporabe direktive o okoljski kriminaliteti in pojasniti pravne pojme;
- v večini prispevkov NVO in poslovnih združenj so bila opredeljena okoljska področja ali posebna zakonodaja, ki jih veljavna direktiva o okoljski kriminaliteti ne zajema, vendar bi bilo treba razmisliti o možnosti njihove vključitve;
- večina anketirancev je menila, da je primerno vključiti določbe o najnižjih višinah najvišjih sankcij in obteževalnih okoliščinah. Vključitev določbe o zaplembi se skupaj z zakonodajo proti pravnim osebam v nekaterih primerih šteje za koristno;
- več strani se je zavzelo za boljše zbiranje in prenos informacij s strani držav članic. Izraženi so bili pomisleki, da bi to pomenilo zapletene prilagoditve IT, kar bi bil težaven in dolgotrajen postopek, ki organom kazenskega pregona, javnemu tožilstvu in sodstvu nalaga veliko upravno breme;
- velika večina deležnikov je potrdila nujno potrebo po večji učinkovitosti verige izvrševanja v praksi ter potrebo po določbah o usposabljanju, virih, sodelovanju in usklajevanju ter strateških pristopih za boj proti okoljski kriminaliteti.

Komisija je pri odločanju o tem, katerim možnostim bi bilo treba dati prednost, upoštevala vse odgovore. Več informacij o posvetovanjih je na voljo v prilogah k oceni učinka (prilogi 7 in 8).

- **Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj**

Da bi Komisija zagotovila razpoložljivost potrebnih dokazov za svojo oceno učinka, se je oprla na širok spekter strokovnega znanja. Upoštevana strokovna mnenja je mogoče razdeliti na dve glavni kategoriji: najnovejše študije na tem področju in posvetovanja z deležniki.

Prvič, Komisija je Direktivo ocenila v obdobju 2019–2020, svoje ugotovitve pa je objavila oktobra 2020. Ocena je Komisiji pomagala razumeti prednosti in slabosti veljavne zakonodaje. To je omogočilo pregled Direktive, saj je bilo v oceni jasno poudarjeno, da je učinek veljavne zakonodaje v praksi zgolj zanemarljiv. Po oceni je Komisija naročila študijo v podporo oceni učinka; ta je bila izvedena med aprilom in oktobrom 2021. Cilj je bil oceniti vplive različnih možnosti, zlasti njihov finančni in gospodarski učinek.

Poleg dveh študij je Komisija izvedla celovit pregled obstoječe literature na to temo. To je razvidno iz številnih sklicev, navedenih v oceni učinka. Poleg tega je bilo analizirano veliko število pisnih izjav deležnikov, kot so Eurojust, Europol, strokovne mreže, strokovni delavci, države članice, NVO in podjetja. Pregled dokumentacije je zajemal tudi pregled stališč Evropskega parlamenta, kot je poročilo Odbora za pravne zadeve o odgovornosti podjetij za okoljsko škodo (2020/2027(INI)). Upoštevane so bile tudi ugotovitve delovnih skupin, kot je raziskava po posameznih državah za drugi sestanek delovne skupine Sveta Evrope za okoljsko in kazensko pravo, ki je potekal 15. junija 2021.

Skrbno je bilo preučeno tudi ustrezno delo glavnih evropskih mrež za uveljavljanje okoljskega prava (IMPEL, EnviCrimeNet, ENPE, EUFJE).

Upoštevani so bili tudi rezultati osmega kroga medsebojnih ocenjevanj Sveta o boju proti okoljski kriminaliteti.

- **Ocena učinka**

Zakonodajni predlog temelji na oceni učinka. Odbor za regulativni nadzor je 1. oktobra 2021 izdal pozitivno mnenje (s pridržki). V Prilogi I k oceni učinka je pojasnjeno, kako so bile obravnavane pripombe odbora za regulativni nadzor.

Ocena je pokazala, da Direktiva, ki sicer vzpostavlja skupni okvir EU za glavna kazniva dejanja zoper okolje, v praksi nima veliko učinka.

Direktiva ni vplivala na število obsodb ali višino naloženih sankcij v državah članicah. Pri ocenjevanju so zlasti opredeljene naslednje glavne specifične težave:

1. področje uporabe direktive o okoljski kriminaliteti (opredeljeno v dveh prilogah k navedeni direktivi in na seznamu kaznivih dejanj v členu 3 navedene direktive) je zastarelo in kompleksno opredeljeno, kar ovira učinkovite preiskave, pregon in čezmejno sodelovanje;
2. opredelitve „okoljske kriminalitete“ so nejasne in so ovira za učinkovite preiskave, pregon in čezmejno sodelovanje med državami članicami ter znotraj njih;
3. višine sankcij niso učinkovite in odvračilne v vseh državah članicah;
4. čezmejno sodelovanje je preveč omejeno;
5. oblikovalci politik in strokovni delavci ne poznajo značilnosti in razsežnosti okoljske kriminalitete ter učinkovitosti ukrepov kazenskega pregona zaradi omejenega zbiranja, obdelave in izmenjave statističnih podatkov;
6. veriga izvrševanja za boj proti okoljski kriminaliteti je neučinkovita, med drugim zaradi nezadostnega usposabljanja in specializacije ter nezadostnega usklajevanja in sodelovanja med različnimi ravnmi izvrševanja okoljskega prava.

Komisija je pripravila številne zakonodajne in nezakonodajne možnosti politike. Proučene so bile naslednje možnosti, ki so bile opuščene v zgodnji fazi: razveljavitev Direktive ali obravnava opredeljenih težav z izključno nezavezujočimi ukrepi, kot so smernice EU o razlagi opredelitev in višinah sankcij.

V skladu z oceno je revizija Direktive edina ustrezna možnost za uresničitev opredeljenih specifičnih ciljev. To ne bi izključevalo podpore nezakonodajnim ukrepom (v nadaljnjem besedilu: glavna možnost). V okviru glavne možnosti politike so v oceni učinka podrobno opredeljene in ocenjene naslednje podmožnosti (v nadaljnjem besedilu: možnosti) za obravnavo posameznega specifičnega cilja:

Cilj 1: izboljšati učinkovitost preiskav in pregona s posodobitvijo področja uporabe Direktive in uvedbo izvedljivega mehanizma za posodabljanje Direktive na podlagi evropskega zelenega dogovora.

- Možnost 1a: posodobiti obstoječi seznam zakonodaje v prilogah, dodati nove ustrezne kategorije kriminalitete v člen 3 in uvesti postopek v odboru za posodabljanje prilog.
- Možnost 1b: v splošnem se sklicevati na ustrezno sektorsko zakonodajo in črtati priloge; v kaznivih dejanjih v členu 3 natančneje opredeliti, kaj je okoljska kriminaliteta, in dodati nove ustrezne kategorije kriminalitete.

- Možnost 1c: opredeliti okoljsko kriminaliteto v Direktivi brez zahteve, da je kršena ustrezna sektorska zakonodaja EU.

Prednostna možnost je možnost 1b, saj prinaša več pravne jasnosti v zvezi s tem, katere kršitve sektorske zakonodaje pomenijo okoljsko kriminaliteto. Direktivo bo moral v prihodnosti posodobiti evropski zakonodajalec (podobno kot zdaj), saj se preprostejši mehanizem, tj. postopek v odboru, ne uporablja za bistvene dele Direktive. Opredelitev okoljske kriminalitete je bistveni del. Člen 3 bi vseboval opredelitev kaznivih dejanj s sklicem na razširjeno opredelitev pojma „nezakonito“ in vključeval tudi posodobljen seznam kategorij kaznivih dejanj, ki bi temeljil na hudih kršitvah veljavne okoljske zakonodaje.

Cilj 2: izboljšati učinkovitost preiskav in pregona s pojasnitvijo ali izločitvijo nejasnih pojmov, uporabljenih v opredelitvah okoljske kriminalitete.

- Možnost 2a: natančneje opredeliti nejasne pojme v Direktivi (npr. „dejanska škoda“).
- Možnost 2b: izločiti nejasne pojme, na primer „dejanska škoda“, med drugim z inkriminacijo tveganega ravnanja (kaznivo dejanje ogrožanja).
- Možnost 2c: kombinacija možnosti 2a in 2b.

Prednostna možnost je možnost 2c, saj bi zakonodajalec zaradi jasnosti moral v sami Direktivi (možnost 2a) pojasniti nejasne opredelitve in dodati več kaznivih dejanj na podlagi pojma tveganja, ki so bistvenega pomena za primere, ki vključujejo veliko škodo, ki jo je mogoče dokazati v postopkih na področju okoljske kriminalitete. Kazniva dejanja ogrožanja bi zajela primere, v katerih je zakonodajalec odločil, da bi kršitev sektorskih predpisov pomenila nesprejemljivo tveganje za okolje.

Cilj 3: Zagotoviti učinkovite, odvračilne in sorazmerne vrste in višine sankcij za okoljsko kriminaliteto.

- Možnost 3a: uvesti najnižje najvišje višine sankcij.
- Možnost 3b: možnost 3a skupaj z obteževalnimi okoliščinami in spremljevalnimi sankcijami.
- Možnost 3c: možnost 3b skupaj z obveznostjo povezovanja višin denarnih sankcij s finančnim položajem pravnih oseb in/ali nezakonitimi dobički.

Prednostna možnost je možnost 3c, saj vsi ukrepi obravnavajo različne vidike učinkovitega sankcioniranja in se medsebojno krepijo.

Cilj 4: Spodbuditi čezmejne preiskave in pregon.

Sveženj določb, ki neposredno spodbujajo čezmejno sodelovanje, kot so usklajena učinkovita preiskovalna orodja, obveznost sodelovanja v okviru Europola, Eurojusta in urada OLAF ter pravila o pristojnosti.

Cilj 5: izboljšati utemeljeno odločanje v zvezi z okoljsko kriminaliteto z izboljšanim zbiranjem in sporočanjem statističnih podatkov.

- Možnost 5a: uvedba obveznosti za države članice, da zbirajo statistične podatke v zvezi z okoljsko kriminaliteto in o njih redno poročajo Komisiji.
- Možnost 5b: možnost 5a skupaj z obveznostjo držav članic, da zbirajo in sporočajo statistične podatke v skladu z usklajenimi skupnimi standardi.

Prednostna možnost je možnost 5b.

Cilj 6: izboljšati operativno učinkovitost nacionalnih verig izvrševanja, da bi se spodbudili odkrivanje, preiskovanje, pregon in sankcioniranje.

Sveženj obveznosti za spodbujanje praktičnega izvajanja, kot je določba o ciljno usmerjenem in rednem usposabljanju na vseh ravneh vzdolž verige izvrševanja, krovnih nacionalnih strategijah na področju okoljske kriminalitete in ukrepih ozaveščanja.

Prednostni sveženj

V okviru cilja 1 se bo s črtanjem prilog, ki bodo nadomeščene z natančnejšo opredelitvijo okoljske kriminalitete v členu 3 ter vključitvijo novih kategorij okoljske kriminalitete v navedenem členu, verjetno izboljšala učinkovitost preiskav in pregona okoljske kriminalitete, zlasti z vidika čezmejnega sodelovanja. Vendar bi bilo treba Direktivo v prihodnosti tudi redno posodabljati v okviru zakonodajnega postopka, da bi se na njeno področje uporabe lahko dodala nova področja okoljske kriminalitete. Za to ni preprostejšega načina, saj so opredelitve kategorij okoljske kriminalitete bistveni del Direktive, o njih pa mora odločiti evropski zakonodajalec.

V okviru cilja 2 so za ustrezen odziv na kazniva dejanja zoper okolje potrebna kazniva dejanja ogrožanja in kazniva dejanja, pri katerih mora biti povzročena škoda. Veljavna direktiva temelji na kombinaciji opredelitve teh dveh vrst kaznivih dejanj. S predlogom bo treba dodati nove kategorije kaznivih dejanj ogrožanja in natančneje določiti, katera ravnanja se inkriminirajo; dodati bo treba tudi informacije, s katerimi se lahko določi, kaj je okoljska škoda.

Z natančnejšimi opredelitvami nejasnih pojmov, kot sta „dejanska škoda“ ter „zanemarljive in nezanemarljive količine“, se bo povečala jasnost Direktive. Poudarek na kaznivih dejanjih ogrožanja in tveganem ravnanju bo omogočil učinkovito sankcioniranje v primerih, kadar je dejansko škodo težko ugotoviti ali kadar škode ni. Zato se lahko z uporabo obeh možnosti poveča učinkovitost preiskav in pregona okoljske kriminalitete.

V okviru cilja 3 bo sveženj ukrepov za sankcije (možnost 3c – najnižje najvišje sankcije, obteževalne okoliščine, spremljevalne sankcije, odvisnost višin denarnih sankcij od nezakonitega dobička in finančnega položaja kršitelja) omogočil bolj učinkovite, sorazmerne, odvračilne in enotne višine sankcij po vsej EU, ki se bodo uporabljale tudi v praksi. Poleg tega bodo strokovni delavci na področju kazenskega pregona z določitvijo najnižjih najvišjih višin sankcij imeli dostop do preiskovalnih orodij, ki so na voljo samo za kazniva dejanja, ki se lahko kaznujejo z določenimi najnižjimi najvišjimi višinami kazni. S tem se bo povečala učinkovitost preiskav in olajšalo čezmejno sodelovanje.

Ukrepi v okviru cilja 4 (usklajevanje preiskovalnih orodij, obveznost sodelovanja v okviru agencij EU, vzpostavitev nacionalnih kontaktnih točk) bodo neposredno spodbujali čezmejno sodelovanje, se med seboj dopolnjevali in krepili ter povečali učinkovitost preiskav, saj so številni primeri okoljske kriminalitete lahko uspešni samo, kadar se izvajajo čezmejno.

Prednostna možnost v okviru cilja 5 bo privedla do skupno opredeljenega minimalnega standarda za zbiranje podatkov o postopkih v zvezi z okoljsko kriminaliteto, s tem pa tudi do statističnih podatkov, primerljivih po vsej EU.

Sveženj ukrepov, predlaganih v okviru cilja 6 (usposabljanje/specializacija, zahteve glede sodelovanja in usklajevanja, ozaveščanje, nacionalne strategije), bo v praksi pozitivno vplival na učinkovitost na vseh ravneh vzdolž verige izvrševanja (inšpektorji, policija, tožilstvo, kazenski sodniki).

Ker je treba Direktivo izboljšati na vseh šestih področjih, na katerih se pojavljajo težave, bi morala kombinacija prednostnih možnosti v okviru posameznega cilja privesti do najboljšega

celotnega svežnja. Prednostne možnosti lahko skupaj dosežejo kumulativne učinke, ki presegajo to, kar bi bilo mogoče doseči s posameznimi prednostnimi možnostmi.

Čezmejno sodelovanje se ne bo spodbujalo le z ukrepi v okviru cilja 4, temveč tudi z razširjenim področjem uporabe Direktive, ki omogoča tako sodelovanje na več okoljskih področjih. Z natančnejšimi opredelitvami okoljske kriminalitete v okviru cilja 2 bo manj različnih razumevanj v državah članicah, ki so doslej ovirala sodelovanje ali zaradi katerih se je sodelovanje celo končalo. Opredelitev najvišjih višin sankcij ne zagotavlja le bolj odvračilnega sankcioniranja, temveč odpira tudi možnosti za učinkovita čezmejna preiskovalna orodja, predvidena v zakonodajnih instrumentih, ki se lahko uporabljajo le na določeni višini sankcij za določeno kategorijo kaznivega dejanja. V okviru cilja 6 bosta boljše usposabljanje in specializacija v skladu s primerljivimi standardi v državah članicah tudi neposredno olajšala čezmejno sodelovanje.

Natančnejše opredelitve okoljske kriminalitete (cilj 2) ter boljše usposabljanje in specializacija v okviru cilja 6 krepijo sposobnost strokovnih delavcev na področju kazenskega pregona, da bolje predvidijo možnosti za uspeh zadeve, kar vodi v pregon več primerov. Izboljšano čezmejno sodelovanje (cilj 4) ter razpoložljivost bolj odvračilnih vrst in višin sankcij (cilj 3) sta dodatna dejavnika, ki bi lahko olajšala odločitev o vlaganju sredstev, potrebnih za obravnavo primerov okoljske kriminalitete.

Učinkovitost in odvračilnost preiskav kaznivih dejanj zoper okolje ne bosta doseženi samo z ustreznejšim sankcioniranjem z uporabo najprimernejše možnosti v okviru cilja 3. Učinkovitejše preiskave na podlagi kombiniranih učinkov prednostnih možnosti v okviru ciljev 1, 2, 4 in 6, kot so opisane zgoraj, bodo prispevale tudi k sistemu kazenskega pravosodja, ki odvrača od okoljske kriminalitete.

Prednostne možnosti tako najbolje prispevajo k uresničitvi zadevnih ciljev in obenem tudi krepijo splošno uspešnost Direktive, ki presega posamezne specifične cilje.

Na koga Direktiva vpliva?

Države članice in javni organi

Določbe o izvajanju direktive o okoljski kriminaliteti naj bi okrepile učinkovitost verige izvrševanja in zagotovile primerljivost prizadevanj za boj proti okoljski kriminaliteti po vsej EU. Ustvarijo lahko določene stroške za okoljske organe, organe kazenskega pregona in pravosodne organe v državah članicah, ki so lahko enkratni in ponavljajoči. Vendar bodo srednje- in dolgoročne koristi v veliki meri večje od teh stroškov. Nacionalni organi bodo morali zagotoviti dodatne človeške in materialne vire (predvsem v policiji in tožilstvih, tj. institucijah, ki so najpogosteje pristojne za preiskovanje in pregon okoljske kriminalitete). Prav tako bi lahko obveznost držav članic, da zbirajo in sporočajo statistične podatke v skladu z novimi in bolj usklajenimi standardi, ustvarila dodatno upravno breme, in sicer v smislu morebitne prilagoditve vzpostavljenih sistemov za evidentiranje primerov in v smislu priprave navedenih statistik na nacionalni ravni pred njihovim posredovanjem EU. Vse države članice bi morale za ustrezne strokovnjake vzdolž verige izvrševanja zagotoviti določeno stopnjo dodatnega usposabljanja ob upoštevanju revidiranih pogojev Direktive in dodatnega osebja. Potrebna sredstva so odvisna od obsega, v katerem države članice že zagotavljajo redno usposabljanje o okoljski kriminaliteti. Obstajajo tudi določeni dodatni stroški, povezani z vzpostavitvijo nacionalnih kontaktnih točk v različnih institucijah in razvojem nacionalnih strategij za boj proti okoljski kriminaliteti.

Podjetja iz EU

Podjetja iz EU nimajo neposrednih stroškov, povezanih z Direktivo; njihovi stroški izpolnjevanja obveznosti izhajajo iz upravne okoljske zakonodaje. Učinkovitejši kazenski

pregon na področju okoljske kriminalitete bi podjetja, ki poslujejo zakonito, varoval pred nelojalno konkurenco, ki izhaja iz nezakonite poslovne dejavnosti. Manjša bi bila tudi škoda za ugled industrije (npr. ravnanje z odpadki, kemična proizvodnja), na katero vpliva nezakonita dejavnost, kar bi podjetjem, ki spoštujejo predpise, zagotovilo dodatne koristi. Ker bo okoljska kriminaliteta še naprej povezana s kršenjem upravnih predpisov, obstaja majhno tveganje, da bi bila podjetja sankcionirana zaradi okoljske dejavnosti, ki je dovoljena na podlagi upravnega prava, razen v posebnih in natančno opredeljenih primerih, navedenih v Direktivi.

MSP

MSP se lahko srečujejo z nekoliko večjim pritiskom zaradi manjše zmožnosti plačevanja denarnih sankcij in/ali uporabe pravnega strokovnega znanja ter izvajanja dejavnosti potrebne skrbnosti. Če bi bilo denarne sankcije mogoče povezati s finančnim položajem podjetja, bi to lahko skupaj z drugimi posrednimi vidiki kaznivega dejanja zmanjšalo ranljivost MSP zaradi takih denarnih sankcij.

Državljani EU

Pričakuje se, da bo učinkovitejše izvrševanje okoljske kazenske zakonodaje pozitivno vplivalo na družbo na splošno. Poleg koristi, ki prispevajo h kakovosti življenja in so povezane z varstvom okolja, zmanjšanje kriminalnih dejavnosti podpira boljše upravljanje, zmanjšanje korupcije in zmanjšanje tveganj, ki jih pomenijo velike organizirane kriminalne združbe.

- **Primernost in poenostavitev ureditve**

V tej oceni učinka ni opredeljena nobena možnost za poenostavitev Direktive ali zmanjšanje nepotrebnih stroškov.

Direktiva, ki je kazenskopravni instrument, državljanom, podjetjem ter MSP ne povzroča dodatnih stroškov. To je bilo potrjeno na posvetovanjih z deležniki.

Predlog bo vseboval več dodatnih določb, katerih namen je povečati natančnost trenutno zelo splošne Direktive, pojasniti njeno področje uporabe, natančneje opredeliti kazniva dejanja ter zagotoviti učinkovitost, sorazmernost in odvračilnost kazni. S tem bo poenostavljeno in olajšano praktično izvajanje s strani organov držav članic ter tako zagotovljeno, da bo Direktiva uspešnejša pri doseganju svojih ciljev.

Predlog vsebuje tudi nove določbe, ki od držav članic zahtevajo, da sprejmejo posebne ukrepe, ki bodo zagotovili učinkovito izvajanje Direktive v praksi (ukrepi usposabljanja, ukrepi ozaveščanja, ukrepi za krepitev čezmejnega sodelovanja, ukrepi za zagotovitev potrebnih sredstev itd.). Čeprav se zdi, da so to nove obveznosti, ki povzročajo stroške za države članice, je z zadevnimi določbami dejansko samo izrecno določeno, kar je v vsakem primeru obveznost države članice. Od držav članic se ne zahteva le, da Direktivo prenesejo v nacionalno pravo, temveč morajo sprejeti tudi potrebne praktične izvedbene ukrepe. Ocena je pokazala, da je praktično izvajanje pomanjkljivo v vseh državah članicah in vzdolž celotne verige izvrševanja. Obveznosti, določene v Direktivi, so torej potrebne za zagotovitev izpolnjevanja obveznosti v državah članicah. Izvedbeni ukrepi, ki se zahtevajo v predlogu, so ukrepi, ki so jih strokovni delavci opredelili kot najustreznejše, saj jim omogočajo, da izvršijo nacionalne določbe, s katerimi se Direktiva prenaša v nacionalno pravo. Zlasti usposabljanje je bilo opredeljeno kot bistvena potreba za izboljšanje kazenskega pregona v zvezi z okoljsko kriminaliteto.

- **Temeljne pravice**

Direktiva bo verjetno pozitivno vplivala na raven varstva okolja, ki je predmet člena 37 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah. Izboljšanje okolja bo pomagalo izboljšati dobro telesno počutje (zdravje) državljanov, kar je zajeto v človekovem dostojanstvu. Direktiva bo torej pozitivno vplivala tudi na pravico do življenja (člen 2 Listine), pravico do telesne celovitosti (člen 3), skrb za otroke in dobrobit otrok (člen 24), pravico do zdravih delovnih pogojev (člen 31) ter pravico do preventivnega in drugega zdravstvenega varstva (člen 35).

To direktivo, ki je kazenskopravni instrument, bo treba prenesti v nacionalno pravo ob spoštovanju temeljnih pravic in upoštevanju načel iz Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljnjem besedilu: Listina), kot so priznana v PEU. Zlasti bi jo bilo treba prenesti in uporabljati ob ustreznem spoštovanju pravice do varstva osebnih podatkov (člen 8 Listine), svobode gospodarske pobude (člen 16), domneve nedolžnosti in pravice do obrambe (člen 48), načel zakonitosti in sorazmernosti kaznivih dejanj in kazni (člen 49) ter pravice, da se za isto kaznivo dejanje kazensko ne preganja ali kaznuje dvakrat (člen 50). Države članice bi morale pri izvajanju te direktive zagotoviti spoštovanje procesnih pravic osumljenih ali obtoženih oseb v kazenskem postopku. Obveznosti iz te direktive ne posegajo v obveznosti držav članic na podlagi prava EU o procesnih pravicah v kazenskih postopkih.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Proračunske posledice tega predloga so za države članice in Komisijo zanemarljive. Posebne informacije o finančnih posledicah za Komisijo so na voljo v oceni finančnih posledic zakonodajnega predloga, priloženi temu zakonodajnemu svežnju.

Komisija ima dve vrsti stroškov: enkratne in ponavljajoče se stroške. Prve finančne posledice za Komisijo so povezane s petim ciljem revizije: izboljšanje zbiranja statističnih podatkov in poročanja o okoljski kriminaliteti. Stroški Komisije, povezani s tem ciljem, bodo v letu 2025 znašali 155 000 EUR. Skupni stroški so razdeljeni v tri vrste odhodkov. Prvič, stroški opredelitve minimalnih standardov bodo znašali 110 000 EUR, kar je enkratni strošek, ki bo nastal šele leta 2025. Druga vrsta stroškov je povezana z vzdrževanjem standardov, kar so ponavljajoči se letni stroški v višini 16 000 EUR. Zadnja vrsta stroškov, povezanih s tem ciljem, so stroški dvoletnega poročila Komisije o podatkih držav članic, ki so prav tako ponavljajoči se letni stroški v višini 25 000 EUR.

Komisija bo poleg stroškov, povezanih s petim ciljem revizije, morala kriti tudi druge enkratne stroške, tj. stroške obveznosti poročanja. Zakonodajni predlog določa, da mora Komisija pripraviti dve poročili. Prvo se nanaša na prenos Direktive v državah članicah, njegovi stroški pa bodo znašali 405 000 EUR, ki se delijo na stroške najema izvajalca za pripravo študije, tj. 350 000 EUR, in stroške revizije študije, ki jo opravi osebje Komisije, tj. 54 600 EUR. Drugo poročilo, ki ga mora Komisija pripraviti, je študija, v kateri bo analizirana uspešnost Direktive z določenim nizom kazalnikov. Ta študija, ki bo izvedena po koncu sedanjega večletnega finančnega okvira, bo znašala 420 000 EUR.

Zato bi vsi vključeni stroški Komisije leta 2025 znašali 560 000 EUR, ponavljajoči se letni stroški, povezani z Direktivo, pa bi znašali 45 000 EUR. Ta ocena ne vključuje stroškov poročila o uspešnosti Direktive, ki naj bi bilo pripravljeno po sedanjem večletnem finančnem okviru.

Finančne posledice Direktive za države članice so povezane s tremi cilji njene revizije: izboljšanjem učinkovitega sodelovanja in usklajevanja med državami članicami (cilj 4), izboljšanjem zbiranja statističnih podatkov in poročanja o okoljski kriminaliteti (cilj 5) ter povečanjem učinkovitosti delovanja verige izvrševanja (cilj 6).

Vse države članice bodo imele v zvezi s ciljem 4 dva sklopa stroškov: za preiskovalna orodja in za vzpostavitev nacionalnih kontaktnih točk. V zvezi s preiskovalnimi orodji ni bilo na voljo podatkov, na podlagi katerih bi bilo mogoče podati začetno oceno stroškov. Stroški vzpostavitve nacionalnih kontaktnih točk pa bodo za vse države članice znašali od 475 600 EUR do 792 700 EUR, odvisno od možnosti, ki jo izberejo države članice.

V zvezi s ciljem 5 je za države članice mogoče opredeliti več vrst stroškov. V dveh primerih gre za enkratne stroške: tj. za vzpostavitev nacionalnega usklajevalnega postopka, katere stroški naj bi znašali 146 200 EUR za vse države članice, in za opredelitev minimalnih standardov, katere stroški naj bi znašali 280 000 EUR. V dveh primerih stroški, povezani s ciljem 5, niso enkratni, ampak se ponavljajo. Prvič, države članice bodo morale vzdrževati standarde, stroški tega vzdrževanja pa naj bi za vse države članice znašali 35 000 EUR. Stroški usklajevanja, zbiranja in poročanja bodo za vse države članice znašali 220 000 EUR. To pomeni, da bo skupni znesek stroškov za države članice za cilj 5 približno 683 000 EUR.

V zvezi s ciljem 6 bi imele države članice ponovno več vrst stroškov: za usposabljanje, ozaveščanje javnosti, opredelitev in izvajanje nacionalnih strategij ter povečanje števila osebja. Ker je usposabljanje eden glavnih podpornih ukrepov Direktive, je bilo ocenjeno, da bodo stroški usposabljanja v vseh državah članicah znašali 7 800 000 EUR. Stroške, povezane z nacionalnimi strategijami, bi bilo treba razdeliti na enkratne in ponavljajoče se stroške. Stroški opredelitve in prvega izvajanja nacionalnih strategij bodo za vse države članice znašali 864 000 EUR. Ko bo prvi del končan, bodo države članice imele ponavljajoče se stroške, ocenjene na 325 000 EUR za vse države članice. Stroški povečanja števila osebja, povezanega s to direktivo, so bili ocenjeni na 4 milijone EUR za vse države članice. Vsi stroški za cilj 6 torej znašajo približno 13 milijonov EUR za vse države članice.

Navedene stroške bi bilo treba oceniti na podlagi izgube, ki jo ustvarijo kazniva dejanja zoper okolje. Po ocenah UNEP in Interpola, objavljenih junija 2016, letna izguba zaradi okoljske kriminalitete znaša od 91 milijard USD do 258 milijard USD.

5. DRUGI ELEMENTI

- **Načrti za izvajanje ter ureditev spremljanja, ocenjevanja in poročanja**

Namen predloga je popraviti pomanjkljivosti veljavne direktive, zato določa različne ukrepe za izvajanje, spremljanje, ocenjevanje in poročanje.

Prvič, po začetku veljavnosti Direktive bo treba z izvedbenim aktom določiti minimalne standarde za poročanje in zbiranje statističnih podatkov o kaznivih dejanjih zoper okolje. Države članice bodo morale najpozneje eno leto po začetku veljavnosti Direktive pripraviti nacionalno strategijo za boj proti okoljski kriminaliteti in vzpostaviti akcijski načrt za prenos Direktive. To bo Komisiji omogočilo oceno prenosa revidirane Direktive v državah članicah in njihove zavezanosti učinkovitejšemu boju proti okoljski kriminaliteti.

Izvedbeni načrt ter ureditve ocenjevanja in poročanja se po začetku veljavnosti Direktive ne končajo. Države članice bodo morale Direktivo v nacionalno zakonodajo prenesti v 18 mesecih po začetku njene veljavnosti. Dve leti po koncu tega obdobja za prenos bo Komisija morala pripraviti poročilo o tem, kako so države članice prenesle Direktivo. Pet let po koncu obdobja prenosa mora Komisija pripraviti študijo o uspešnosti Direktive, da bi ocenila njeno dodano vrednost. Poleg teh postopkov spremljanja morajo države članice vsaki dve leti pripraviti poročilo, ki vsebuje informacije, povezane z Direktivo, na primer o nacionalni strategiji držav članic ali njihovih ukrepih za usklajevanje in sodelovanje. Komisija bo na podlagi podatkov, ki jih posredujejo države članice, pripravila tudi statistična poročila o okoljski kriminaliteti.

- **Natančnejša pojasnitev posameznih določb predloga**

Člen 1: predmet urejanja

Ta določba določa namen Direktive in zlasti njen cilj, tj. podpreti varstvo okolja z določitvijo kaznivih dejanj in sankcij.

Člen 2: opredelitev pojmov

Ta določba vsebuje opredelitve pojmov, uporabljenih v Direktivi, vključno z izpopolnjeno opredelitvijo „nezakonitosti“ za opredelitev kaznivih dejanj zoper okolje.

Člen 3: kazniva dejanja

Ta določba opisuje kazniva dejanja, ki jih zajema ta direktiva. Nekatera kazniva dejanja izhajajo iz veljavne direktive, nekatera so spremenjene in pojasnjene različice obstoječih opisov kaznivih dejanj, v nekaterih primerih pa gre za nova kazniva dejanja. Pojasnjeni so tudi izrazi, uporabljeni pri opredelitvi kaznivih dejanj, tako da določajo elemente, ki jih je treba upoštevati pri preiskovanju in pregonu kaznivih dejanj ter razsojanju o njih: ti izrazi so zlasti „dejanska škoda“, „bi lahko“ povzročilo škodo in „zanemarljive količine“.

Člen 4: spodbujanje, pomoč in napeljevanje ter poskus

Člen 4 inkriminira spodbujanje, pomoč in napeljevanje k storitvi kaznivih dejanj iz člena 3(1). Inkriminiran je tudi poskus storitve nekaterih kaznivih dejanj iz člena 4.

Člen 5: kazni za fizične osebe

Ta člen določa minimalne standarde za zagotovitev, da se kazniva dejanja iz členov 3 in 4 kaznujejo z učinkovitimi, sorazmernimi in odvračilnimi kazenskimi sankcijami. Predlog od držav članic zahteva tudi, da uvedejo posebne višine in vrste sankcij za kazniva dejanja zoper okolje. Pri predlagani kategorizaciji je upoštevana resnost kaznivih dejanj. Odstavek 2 na primer določa, da je za kazniva dejanja iz člena 3 najvišja zagrožena zaporna kazen najmanj deset let, če povzročijo ali bi lahko povzročila smrt ali hudo telesno poškodbo katere koli osebe.

Namen odstavka 5 je, da države članice sprejmejo ukrepe za zagotovitev, da se za kazniva dejanja iz členov 3 in 4 lahko naložijo dodatne sankcije in ukrepi, s čimer se omogoči prilagojen odziv na različne vrste kaznivega ravnanja.

Člen 6: odgovornost pravnih oseb

Ta člen vsebuje obveznosti za zagotovitev odgovornosti pravnih oseb za kazniva dejanja iz členov 3 in 4, kadar so ta kazniva dejanja storjena v njihovo korist. Ta člen določa tudi, da bi morale države članice zagotoviti, da pravne osebe odgovarjajo, če je bilo zaradi neopravljenega nadzora in kontrole storjeno kaznivo dejanje iz členov 3 in 4 v korist pravne osebe. Poleg tega odgovornost pravne osebe ne bi smela izključevati kazenskih postopkov zoper fizične osebe.

Člen 7: sankcije zoper pravne osebe

Ta člen določa sankcije, ki se uporabljajo za pravne osebe, vpletene v kazniva dejanja, zajeta v tem predlogu.

Člen 8: obteževalne okoliščine

Ta člen določa obteževalne okoliščine, ki jih je treba upoštevati, kadar se uporabijo sankcije za kaznivo dejanje iz členov 3 in 4.

Člen 9: olajševalne okoliščine

Ta člen določa olajševalne okoliščine, ki jih je treba upoštevati, kadar se uporabijo sankcije za kaznivo dejanje iz členov 3 in 4.

Člen 10: začasno zavarovanje in odvzem

Ta določba zagotavlja, da države članice pristojnim organom omogočijo začasno zavarovanje in odvzem predmetov, uporabljenih za kazniva dejanja, ki jih zajema ta predlog.

Člen 11: zastaralni roki za kazniva dejanja

Ta člen vsebuje določbe o zastaralnih rokih, da se pristojnim organom omogoči, da kazniva dejanja, ki jih zajema ta predlog, preiščejo, preganjajo in o njih razsojajo v določenem roku.

Člen 12: pristojnost

Ta člen vsebuje določbe o pristojnosti, s katerimi se zagotovi, da države članice vzpostavijo pristojnost glede kaznivih dejanj, ki jih zajema predlog, in da Komisijo obvestijo, če se odločijo razširiti to pristojnost v posebnih primerih, kadar je kaznivo dejanje storjeno zunaj njihovega ozemlja.

Člen 13: zaščita oseb, ki prijavijo kazniva dejanja zoper okolje ali pomagajo pri preiskavi

Ta določba se nanaša na zaščito oseb, kot so žvižgači, okoljevarstveniki in drugi, ki posredujejo informacije ali zagotovijo dokaze za preiskavo v zvezi s kaznivimi dejanji zoper okolje.

Člen 14: pravice zadevne javnosti, da sodeluje v postopkih

Ta določba se nanaša na procesne pravice do sodelovanja v kazenskem postopku, ki bi morale biti dodeljene zadevni javnosti, kot je določeno v členu 2.

Člen 15: preprečevanje

Ta določba od držav članic zahteva, da sprejmejo preventivne ukrepe za zmanjšanje števila kaznivih dejanj zoper okolje.

Člen 16: viri

Namen te določbe je zagotoviti, da imajo nacionalni organi, ki odkrivajo, preiskujejo ali preganjajo kazniva dejanja zoper okolje oziroma o njih razsojajo, zadostno število usposobljenega osebja ter zadostna finančna, tehnična in tehnološka sredstva, ki jih potrebujejo za učinkovito opravljanje svojih nalog.

Člen 17: usposabljanje

Namen te določbe je okrepiti dejavnosti usposabljanja vzdolž verige izvrševanja, da se zagotovi, da imajo vse strani potrebna specializirana znanja in sposobnosti za učinkovito opravljanje svojih nalog.

Člen 18: preiskovalna orodja

Ta določba določa, da morajo biti za preiskovanje kaznivih dejanj iz členov 3 in 4 dana na voljo posebna preiskovalna orodja.

Člen 19: usklajevanje in sodelovanje pristojnih organov znotraj držav članic

Ta določba od držav članic zahteva, da zagotovijo usklajevanje in sodelovanje na strateški in operativni ravni med vsemi svojimi pristojnimi organi, ki sodelujejo pri preprečevanju okoljske kriminalitete in boju proti njej.

Člen 20: nacionalna strategija za bolj proti okoljski kriminaliteti

Namen te določbe je zagotoviti strateški pristop k boju proti okoljski kriminaliteti, vključuje pa vidike, ki jih je treba obravnavati v okviru nacionalne strategije, ki jo bo treba vzpostaviti v vsaki državi članici.

Člen 21: zbiranje podatkov in statistika

Ta določba obravnava potrebo po sistematičnem zbiranju informacij o prizadevanjih za boj proti okoljski kriminaliteti in zagotavljanju statističnih podatkov o okoljski kriminaliteti. Od držav članic zahteva, da zbirajo, objavljajo in Komisiji pošiljajo ustrezne statistične podatke. Določa tudi obveznost Komisije, da redno objavlja poročilo na podlagi statističnih podatkov, ki jih zagotovijo države članice. Namen te določbe je tudi prispevati k obravnavi trenutno omejene razpoložljivosti podatkov o okoljski kriminaliteti, kar bi pomagalo pri ocenjevanju učinkovitosti nacionalnih sistemov v boju proti kaznivim dejanjem zoper okolje.

Člen 22: izvedbena pooblastila

Ta določba dopolnjuje člen 25, njen namen pa je okrepiti obveznost držav članic glede pošiljanja statističnih podatkov Komisiji z zahtevo, da Komisija sprejme izvedbeni akt, v katerem so opredeljeni minimalni skupni standardi za sporočanje statističnih podatkov.

Člen 23: postopek v odboru

Ta določba obravnava potrebo, da Komisiji pri sprejetju osnutka izvedbenega akta pomaga odbor.

Členi 24, 25, 26, 27, 28, 29

Ti členi vsebujejo nadaljnje določbe o prenosu v državah članicah, poročanju držav članic, ocenjevanju in poročanju Komisije, začetku veljavnosti in uporabi Direktive 2005/35/ES ter nadomestitvi Direktive 2008/99/ES s to direktivo.

2021/0422 (COD)

Predlog

DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o kazenskopravnem varstvu okolja in nadomestitvi Direktive 2008/99/ES

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 83(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora[19],

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Unija je v skladu s členom 3(3) Pogodbe o Evropski uniji (PEU) in členom 191 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) zavezana zagotavljanju visoke ravni varstva in izboljšanja kakovosti okolja.

(2) Unija je še naprej zaskrbljena zaradi porasta kaznivih dejanj zoper okolje in njihovih posledic, ki zmanjšujejo učinkovitost okoljske zakonodaje Unije. Poleg tega se ta kazniva dejanja vse pogosteje širijo čez meje držav članic, v katerih so bila storjena. Taka kazniva dejanja pomenijo grožnjo okolju in zato zahtevajo ustrezen in učinkovit odgovor.

(3) Obstoječi sistemi kazni na podlagi Direktive 2008/99/ES Evropskega parlamenta in Sveta[20] in sektorsko okoljsko pravo ne zadoščajo na vseh področjih okoljske politike, da bi bilo mogoče doseči skladnost s pravom Unije na področju varstva okolja. Skladnost bi bilo treba okrepiti z možnostjo kazni po kazenskem pravu, ki bi kazale družbeno nestrinjanje in ki bi bile po kakovosti drugačne narave kot upravne kazni.

(4) Izboljšati bi bilo treba učinkovite preiskave in pregon kaznivih dejanj zoper okolje ter razsojanje o njih. Revidirati bi bilo treba seznam kaznivih dejanj zoper okolje iz Direktive 2008/99/ES in dodati nove kategorije kaznivih dejanj na podlagi najhujših kršitev okoljskega prava Unije. Okrepiti bi bilo treba določbe o sankcijah, da bi se povečal njihov odvračilni učinek, pa tudi verigo izvrševanja, pristojno za odkrivanje, preiskovanje in pregon kaznivih dejanjih zoper okolje ter razsojanje o njih.

(5) Države članice bi morale inkriminirati kategorije kaznivih dejanj, te kategorije natančneje opredeliti ter uskladiti vrste in višine sankcij.

(6) Države članice bi morale v svoji nacionalni zakonodaji predvideti kazni za hude kršitve določb prava Unije o varstvu okolja. Pravo Unije določa v okviru skupne ribiške politike celovit sklop pravil za nadzor in izvrševanje v skladu z Uredbo (ES)

---

19 UL C , , str. .

20 Direktiva 2008/99/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o kazenskopravnem varstvu okolja (UL L 328, 6.12.2008, str. 28).

št. 1224/2009[21] in Uredbo (ES) št. 1005/2008 v primeru hudih kršitev, vključno s tistimi, ki škodijo morskemu okolju. V okviru tega sistema lahko države članice izbirajo med sistemi upravnih in/ali kazenskih sankcij. V skladu s sporočilom Komisije z naslovom Evropski zeleni dogovor[22] in strategijo EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030[23] bi bilo treba nekatera naklepna nezakonita ravnanja, zajeta v Uredbi (ES) št. 1224/2009 in Uredbi (ES) št. 1005/2008[24], opredeliti kot kazniva dejanja.

(7) Da bi ravnanje veljalo za kaznivo dejanje zoper okolje v skladu s to direktivo, bi moralo biti nezakonito na podlagi prava Unije o varstvu okolja ali nacionalnih zakonov, upravnih predpisov ali odločb, s katerimi se izvaja navedeno pravo Unije. Opredeliti bi bilo treba ravnanje, ki predstavlja posamezno kategorijo kaznivih dejanj, in po potrebi določiti prag, ki ga je treba doseči, da se ravnanje lahko inkriminira. Tako ravnanje bi bilo treba šteti za kaznivo dejanje, če je storjeno naklepno, v nekaterih primerih pa tudi, če je storjeno iz hude malomarnosti. Nezakonito ravnanje, ki povzroči smrt ali hude poškodbe oseb, znatno škodo ali znatno tveganje dejanske škode okolju ali se drugače šteje za posebno škodljivo okolju, je kaznivo dejanje, če je storjeno iz hude malomarnosti. Države članice lahko na tem področju sprejmejo ali ohranijo strožja kazenskopravna pravila.

(8) Ravnanje bi se moralo šteti za nezakonito tudi, če poteka na podlagi pooblastila pristojnega organa v državi članici, če je bilo tako pooblastilo pridobljeno na goljufiv način ali s korupcijo, izsiljevanjem ali prisilo. Poleg tega bi morali gospodarski subjekti sprejeti potrebne ukrepe za uskladitev z zakonskimi in drugimi predpisi o varstvu okolja, ki se uporabljajo pri izvajanju zadevne dejavnosti, med drugim z izpolnjevanjem svojih obveznosti, kot so določene v pravu EU in nacionalnem pravu, ki se uporablja, v postopkih, ki urejajo spremembe ali posodobitve obstoječih pooblastil.

(9) Varstvo okolja bi bilo treba zagotoviti v širšem smislu, kot je določeno v členu 3(3) PEU in členu 191 PDEU, zajemati pa bi moralo vse naravne vire, tj. zrak, vodo, tla ter prostoživeče živalske in rastlinske vrste, vključno s habitati, in storitve, ki jih zagotavljajo naravni viri.

(10) Zaradi pospešitve podnebnih sprememb, izgube biotske raznovrstnosti in degradacije okolja, skupaj z oprijemljivimi primeri njihovih uničujočih posledic, je zeleni prehod potrjen kot ključni cilj našega časa in vprašanje medgeneracijske pravičnosti. Zato bi morala ta direktiva z razvojem zakonodaje Unije, ki jo ureja ta direktiva, zajemati tudi vso posodobljeno ali spremenjeno zakonodajo Unije, ki spada na področje uporabe kaznivih dejanj, opredeljenih v tej direktivi, kadar obveznosti na podlagi prava Unije

---

[21] Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 404/2011 z dne 8. aprila 2011 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje Uredbe Sveta (ES) št. 1224/2009 o vzpostavitvi nadzornega sistema Skupnosti za zagotavljanje skladnosti s pravili skupne ribiške politike (UL L 112, 30.4.2011, str. 1).

[22] SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, EVROPSKEMU SVETU, SVETU, EVROPSKEMU EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ: Evropski zeleni dogovor (COM(2019) 640 final).

[23] SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ: Strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030 – Vračanje narave v naša življenja (COM(2020) 380 final).

[24] Uredba Sveta (ES) št. 1005/2008 z dne 29. septembra 2008 o vzpostavitvi sistema Skupnosti za preprečevanje nezakonitega, neprijavljenega in nereguliranega ribolova, za odvračanje od njega ter za njegovo odpravljanje in o spremembi uredb (EGS) št. 2847/93, (ES) št. 1936/2001 in (ES) št. 601/2004 ter o razveljavitvi uredb (ES) št. 1093/94 in (ES) št. 1447/1999 (UL L 286, 29.10.2008, str. 1).

ostanejo vsebinsko nespremenjene. Kadar novi pravni instrumenti prepovedujejo nova ravnanja, škodljiva okolju, pa bi bilo treba to direktivo spremeniti, da se kategorijam kaznivih dejanj dodajo tudi nove hude kršitve okoljskega prava Unije.

(11) Kvalitativne in kvantitativne pragove, ki se uporabljajo za opredelitev kaznivih dejanj zoper okolje, bi bilo treba pojasniti z neizčrpnim seznamom okoliščin, ki bi jih morali organi, pristojni za preiskovanje in pregon kaznivih dejanj ter razsojanje o njih, upoštevati pri ocenjevanju takih pragov. To bi moralo spodbuditi skladno uporabo Direktive in učinkovitejši boj proti okoljski kriminaliteti ter zagotoviti pravno varnost. Vendar taki pragovi ali njihova uporaba ne bi smela pretirano otežiti preiskave ali pregona kaznivih dejanj ali razsojanja o njih.

(12) V kazenskih postopkih in na sojenjih bi bilo treba ustrezno upoštevati vpletenost organiziranih kriminalnih združb, ki s svojim načinom delovanja negativno vplivajo na okolje. Kazenski postopki bi morali obravnavati korupcijo, pranje denarja, kibernetski kriminal in ponaredbe listin, v zvezi s poslovnimi dejavnostmi pa tudi namen kršitelja, da čim bolj poveča dobiček ali prihrani stroške, kadar so ta kazniva dejanja storjena v okviru okoljske kriminalitete. Te oblike kaznivih dejanj so pogosto povezane s hudimi oblikami okoljske kriminalitete in se zato ne bi smele obravnavati ločeno. V zvezi s tem je zlasti zaskrbljujoče, da so nekatera kazniva dejanja zoper okolje storjena z odobravanjem ali dejavno podporo pristojnih uprav ali uradnikov, ki opravljajo javne naloge. V nekaterih primerih ima to lahko celo obliko korupcije. Primeri takih ravnanj so zatiskanje oči ali molk v primeru kršitve predpisov o varstvu okolja po inšpekcijskih pregledih, namerna opustitev inšpekcijskih pregledov ali kontrol, na primer v zvezi s tem, ali imetnik dovoljenja spoštuje pogoje za izdajo dovoljenja, odločitve ali glasovanje za dodelitev nezakonitih dovoljenj ali izdajanje ponarejenih ali neresničnih pozitivnih poročil.

(13) Kaznivi bi morali biti tudi spodbujanje, pomoč in napeljevanje k naklepnim kaznivim dejanjem. Poskus storitve kaznivega dejanja, ki povzroči smrt, hudo telesno poškodbo osebe ali dejansko škodo okolju oziroma ki bi lahko povzročilo dejansko škodo okolju ali ki se kako drugače šteje za posebno škodljivega, bi moral prav tako veljati za kaznivo dejanje, če je storjen naklepno.

(14) Sankcije za kazniva dejanja bi morale biti učinkovite, odvračilne in sorazmerne. V ta namen bi bilo treba za fizične osebe določiti najnižje ravni najvišje zagrožene zaporne kazni. Spremljevalne sankcije se pogosto štejejo za učinkovitejše od finančnih sankcij, zlasti za pravne osebe. Zato bi morale biti v kazenskih postopkih na voljo dodatne sankcije ali ukrepi. Ti bi morali vključevati obveznost povrnitve okolja v prvotno stanje, onemogočenje dostopa do javnih sredstev, vključno z razpisnimi postopki, nepovratnimi sredstvi in koncesijami, ter odvzem dovoljenj in pooblastil. To ne posega v diskrecijsko pravico sodnikov ali sodišč v kazenskih postopkih, da v posameznih primerih naložijo ustrezne sankcije.

(15) Kadar nacionalna zakonodaja tako določa, bi morale biti pravne osebe kazensko odgovorne tudi za kazniva dejanja zoper okolje v skladu s to direktivo. Države članice, katerih nacionalno pravo ne določa kazenske odgovornosti pravnih oseb, bi morale zagotoviti, da bi njihovi upravni sistemi sankcioniranja zagotavljali učinkovite, odvračilne in sorazmerne vrste in višine sankcij, kot so določene v tej direktivi, da bi se dosegli njeni cilji. Da bi se zagotovila odvračilnost naložene sankcije, bi bilo treba upoštevati finančni položaj pravnih oseb.

(16) Nadaljnje približevanje in učinkovitost višin sankcij, naloženih v praksi, bi bilo treba spodbujati s skupnimi obteževalnimi okoliščinami, ki kažejo na resnost storjenega

kaznivega dejanja. Kadar je povzročena smrt ali huda poškodba osebe in ti elementi še niso sestavni del kaznivega dejanja, bi jih bilo mogoče šteti za obteževalne okoliščine. Tudi kadar kaznivo dejanje zoper okolje povzroči dejansko in nepopravljivo ali dolgotrajno škodo celotnemu ekosistemu, bi to zaradi resnosti morala biti obteževalna okoliščina, med drugim tudi v primerih, primerljivih z ekocidom. Ker so nezakoniti dobički, ki jih je mogoče ustvariti z okoljsko kriminaliteto, ali odhodki, ki jih je mogoče z njo preprečiti, pomembna spodbuda za storilce kaznivih dejanj, bi jih bilo treba upoštevati pri določanju ustrezne ravni sankcioniranja v posameznem primeru.

(17) Kadar se kazniva dejanja nadaljujejo, bi jih bilo treba čim prej končati. Kadar kršitelji ustvarijo finančno korist, bi bilo treba take koristi zapleniti.

(18) Ta direktiva bi se morala uporabljati brez poseganja v splošna pravila in načela nacionalnega kazenskega prava o izrekanju ali uporabi in izvrševanju kazenskih sankcij v skladu s specifičnimi okoliščinami vsakega posameznega primera.

(19) Države članice bi morale določiti pravila o zastaralnih rokih, ki bi jim omogočali učinkovito preprečevanje kaznivih dejanj zoper okolje, brez poseganja v nacionalna pravila, ki ne določajo zastaralnih rokov za preiskavo, pregon in izvrševanje.

(20) Obveznosti iz te direktive glede določitve kazenskih sankcij držav članic ne bi smele oprostiti obveznosti, da v nacionalnem pravu določijo upravne sankcije in druge ukrepe za kršitve, določene v okoljski zakonodaji Unije.

(21) Države članice bi morale v skladu s svojim nacionalnim pravom jasno opredeliti obseg izvrševanja upravnega in kazenskega prava v zvezi s kaznivimi dejanji zoper okolje. Države članice bi morale pri uporabi nacionalnega prava za prenos te direktive zagotoviti, da se pri nalaganju kazenskih in upravnih sankcij spoštujejo načela Listine Evropske unije o temeljnih pravicah, vključno s prepovedjo ponovnega sojenja o isti stvari.

(22) Poleg tega bi morali imeti pravosodni in upravni organi v državah članicah na voljo vrsto kazenskih sankcij in drugih ukrepov za prilagojeno in učinkovito obravnavo različnih vrst kaznivih ravnanj.

(23) Države članice bi morale zlasti zaradi mobilnosti storilcev nezakonitih ravnanj, ki jih zajema ta direktiva, ter čezmejne narave kaznivih dejanj in možnosti čezmejnih preiskav vzpostaviti pristojnost za učinkovito preprečevanje takega ravnanja.

(24) Kazniva dejanja zoper okolje škodijo naravi in družbi. Posamezniki, ki prijavijo kršitve okoljskega prava Unije, služijo javnemu interesu in imajo ključno vlogo pri razkrivanju in preprečevanju takih kršitev, zato varujejo blaginjo družbe. Posamezniki, ki so v stiku z organizacijo v okviru dejavnosti, povezanih z delom, se pogosto prvi seznanijo z grožnjami ali škodo za javni interes in okolje. Osebe, ki prijavijo nepravilnosti, so znane kot žvižgači. Strah pred povračilnimi ukrepi potencialne žvižgače pogosto odvrača od tega, da bi prijavili svoje skrbi ali sume. Tem osebam bi bilo treba zagotoviti uravnoteženo in učinkovito zaščito žvižgačev, določeno v Direktivi (EU) 2019/1937 Evropskega parlamenta in Sveta[25].

(25) Tudi druge osebe imajo lahko koristne informacije o potencialnih kaznivih dejanjih zoper okolje. Lahko so člani prizadete skupnosti ali družbe na splošno in dejavno sodelujejo pri varstvu okolja. Tem osebam, ki prijavijo kazniva dejanja zoper okolje, in osebam, ki sodelujejo pri izvrševanju dejanj za boj proti takim kaznivim dejanjem,

[25] Direktiva (EU) 2019/1937 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2019 o zaščiti oseb, ki prijavijo kršitve prava Unije (UL L 305/17).

bi bilo treba v okviru kazenskih postopkov zagotoviti potrebno podporo in pomoč, da zaradi svojega sodelovanja ne bi bile postavljene v slabši položaj. Te osebe bi bilo treba zaščititi tudi pred nadlegovanjem ali neupravičenim pregonom zaradi prijave takih kaznivih dejanj ali njihovega sodelovanja v kazenskih postopkih.

(26) Ker narave ni mogoče predstaviti kot žrtve v kazenskem postopku, bi morali člani zadevne javnosti, kot je opredeljena v tej direktivi, ob upoštevanju člena 2(5) in člena 9(3) Aarhuške konvencije[26], za namene učinkovitega izvrševanja imeti možnost, da delujejo v imenu okolja kot javnega dobrega znotraj pravnega okvira držav članic in ob upoštevanju ustreznih postopkovnih pravil.

(27) Nacionalni organi, ki odkrivajo, preiskujejo ali preganjajo kazniva dejanja zoper okolje ali o njih razsojajo, ne morejo učinkovito preprečevati in kaznovati kaznivih dejanj zoper okolje brez virov in izvršilnih pooblastil. Zlasti pomanjkanje virov lahko organom prepreči sprejetje kakršnih koli ukrepov ali omeji njihove ukrepe izvrševanja, kar kršiteljem omogoča, da se izognejo odgovornosti, ali zaradi česar se jim naložijo kazni, ki ne ustrezajo teži kaznivega dejanja. Zato bi bilo treba določiti minimalna merila glede virov in izvršilnih pooblastil.

(28) Učinkovito delovanje verige izvrševanja je odvisno od obsega strokovnih znanj in spretnosti. Ker je zaradi zapletenosti izzivov, ki jih predstavljajo kazniva dejanja zoper okolje, in tehnične narave take kriminalitete, potreben multidisciplinarni pristop, je treba zagotoviti visoko raven pravnega znanja, tehnično strokovno znanje ter visoko raven usposabljanja in specializacije v vseh ustreznih pristojnih organih. Države članice bi morale zagotoviti usposabljanje, ki ustreza funkciji tistih, ki odkrivajo, preiskujejo in preganjajo okoljsko kriminaliteto ali o njej razsojajo. Da bi države članice zagotovile čim večjo strokovnost in učinkovitost verige izvrševanja, bi morale proučiti tudi možnost dodelitve specializiranih preiskovalnih enot, tožilcev in kazenskih sodnikov za obravnavo okoljskih kazenskih zadev. Splošna kazenska sodišča bi lahko zagotovila specializirane senate sodnikov. Vsem zadevnim organom kazenskega pregona bi moralo biti na voljo tehnično strokovno znanje.

(29) Da bi države članice zagotovile uspešno izvrševanje, bi morale dati na voljo učinkovita preiskovalna orodja za kazniva dejanja zoper okolje, kot so tista, ki obstajajo v njihovem nacionalnem pravu za boj proti organiziranemu kriminalu ali drugim hudim kaznivim dejanjem. Ta orodja bi morala med drugim vključevati prestrezanje komunikacij, tajno opazovanje, vključno z elektronskim nadzorom, nadzorovane pošiljke, spremljanje bančnih računov in druga finančna preiskovalna orodja. Uporabljati bi jih bilo treba v skladu z načelom sorazmernosti in ob polnem spoštovanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah. V skladu z nacionalnim pravom bi morali narava in teža preiskovanih kaznivih dejanj upravičiti uporabo teh preiskovalnih orodij. Spoštovati je treba pravico do varstva osebnih podatkov.

(30) Da bi države članice zagotovile učinkovit, celovit in skladen sistem izvrševanja, ki vključuje ukrepe upravnega, civilnega in kazenskega prava, bi morale organizirati notranje sodelovanje in komunikacijo med vsemi akterji vzdolž verige izvrševanja upravnega in kazenskega prava ter med akterji, ki izrekajo kazenske in popravne sankcije. V skladu z veljavnimi pravili bi morale države članice na področjih v njihovi pristojnosti sodelovati tudi v okviru agencij EU, zlasti Eurojusta in Europola, ter organov EU, vključno z Evropskim javnim tožilstvom (EJT) in Evropskim uradom za boj proti goljufijam (OLAF).

---

[26] Konvencija Ekonomske komisije Združenih narodov za Evropo (UN/ECE) o dostopu do informacij, udeležbi javnosti pri odločanju in dostopu do pravnega varstva v okoljskih zadevah.

(31) Da bi države članice zagotovile skladen pristop k boju proti kaznivim dejanjem zoper okolje, bi morale sprejeti, objaviti in redno pregledovati nacionalno strategijo za boj proti okoljski kriminaliteti, v kateri bi določile cilje, prednostne naloge ter ustrezne ukrepe in potrebne vire.

(32) Za učinkovito obravnavo kaznivih dejanj iz te direktive morajo pristojni organi v državah članicah zbirati točne, dosledne in primerljive podatke o obsegu in trendih kaznivih dejanj zoper okolje ter prizadevanjih za boj proti njim in njihovih rezultatih. Te podatke bi bilo treba uporabiti za pripravo statističnih podatkov za uporabo pri operativnem in strateškem načrtovanju dejavnosti izvrševanja ter za zagotavljanje informacij državljanom. Države članice bi morale zbirati ustrezne statistične podatke o kaznivih dejanjih zoper okolje in jih sporočati Komisiji. Komisija bi morala redno ocenjevati in objavljati rezultate na podlagi podatkov, ki jih posredujejo države članice.

(33) Statistični podatki o kaznivih dejanjih zoper okolje, zbrani v skladu s to direktivo, bi morali biti primerljivi med državami članicami in zbrani na podlagi skupnih minimalnih standardov. Da bi se zagotovili enotni pogoji izvajanja te direktive, bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila za opredelitev standardne oblike za prenos statističnih podatkov. Navedena pooblastila bi bilo treba izvrševati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta[27].

(34) Obveznosti iz te direktive ne posegajo v pravo Unije o procesnih pravicah v kazenskih postopkih. Države članice bi morale pri izvajanju te direktive zagotoviti, da se v celoti spoštujejo procesne pravice osumljenih ali obtoženih oseb v kazenskem postopku.

(35) Alternative – izbrišite eno možnost v skladu z izbiro IRL:

(36) [*nesodelovanje:*] V skladu s členoma 1 in 2 ter členom 4a(1) Protokola št. 21 o stališču Združenega kraljestva in Irske glede območja svobode, varnosti in pravice, ki je priložen PEU in PDEU, in brez poseganja v člen 4 navedenega protokola Irska ne sodeluje pri sprejetju te direktive, ki zato zanjo ni zavezujoča in se v njej ne uporablja.
OZIROMA

[sodelovanje:] V skladu s členom 3 in členom 4a(1) Protokola št. 21 o stališču Združenega kraljestva in Irske glede območja svobode, varnosti in pravice, ki je priložen PEU in PDEU, je Irska [s pismom z dne ...] podala uradno obvestilo, da želi sodelovati pri sprejetju in uporabi te direktive.

(37) Direktiva 2005/35/ES Evropskega parlamenta in Sveta[28] je bila dopolnjena z Direktivo 2009/123/ES Evropskega parlamenta in Sveta[29], in sicer z določbami o kaznivih dejanjih in kaznih za izpuste onesnaževalnih snovi z ladij. Taka kazniva dejanja in kazni bi morali spadati na področje uporabe te direktive. Zato bi bilo treba za države članice, ki sodelujejo pri tej direktivi, Direktivo 2009/123/ES ustrezno nadomestiti.

---

27 Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

28 Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2005/35/ES z dne 7. septembra 2005 o onesnaževanju morja z ladij in uvedbi kazni za kršitve (UL L 255, 30.9.2005, str. 11).

29 Direktiva 2009/123/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o spremembah Direktive 2005/35/ES o onesnaževanju morja z ladij in uvedbi kazni za kršitve (UL L 280, 27.10.2009, str. 52).

(38) V skladu s členoma 1 in 2 Protokola št. 22 o stališču Danske, ki je priložen PEU in PDEU, Danska ne sodeluje pri sprejetju te direktive, ki zato zanjo ni zavezujoča in se v tej državi ne uporablja.

(39) Ker cilja te direktive, tj. zagotoviti skupne opredelitve kaznivih dejanj zoper okolje in razpoložljivost učinkovitih, odvračilnih in sorazmernih kazenskih sankcij za huda kazniva dejanja zoper okolje, države članice ne morejo zadovoljivo doseči in ker ga je zaradi obsega in učinkov te direktive mogoče lažje doseči na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 PEU. Skladno z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za uresničitev navedenega cilja.

(40) Ta direktiva spoštuje temeljne pravice in načela, priznane zlasti v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah, vključno s pravico do varstva osebnih podatkov, svobodo izražanja in obveščanja, svobodo gospodarske pobude, pravico do učinkovitega pravnega sredstva in nepristranskega sojenja, domnevo nedolžnosti in pravico do obrambe, načeli zakonitosti in sorazmernosti kaznivih dejanj in kazni ter pravico, da se za isto kaznivo dejanje v kazenskih postopkih ne sodi ali kaznuje dvakrat. Namen te direktive je zagotovitev popolnega spoštovanja navedenih pravic in načel ter bi jo bilo treba ustrezno izvajati –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Predmet urejanja

Ta direktiva določa minimalna pravila glede opredelitve kaznivih dejanj in sankcij za učinkovitejše varstvo okolja.

Člen 2

Opredelitev pojmov

V tej direktivi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

(1) „nezakonito“ pomeni ravnanje, ki krši eno od naslednjega:

(a) zakonodajo Unije, ki ne glede na svojo pravno podlago prispeva k doseganju ciljev politike Unije na področju varstva okolja, kot je določeno v Pogodbi o delovanju Evropske unije;

(b) zakona, upravnega predpisa države članice ali odločitve pristojnega organa v državi članici, s katerimi se uveljavlja zakonodaja Unije iz točke (a).

Ravnanje se šteje za nezakonito tudi, če se izvaja na podlagi pooblastila pristojnega organa v državi članici, kadar je bilo tako pooblastilo pridobljeno na goljufiv način ali s korupcijo, izsiljevanjem ali prisilo;

(2) „habitat znotraj zaščitenega območja“ pomeni vsak habitat vrste, katerega območje je razglašeno za posebno območje varstva v skladu s členom 4(1) ali (2) Direktive 2009/147/ES Evropskega parlamenta in Sveta[30], ali vsak naravni habitat ali habitat

[30] Direktiva 2009/147/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 o ohranjanju prosto živečih ptic (UL L 20, 26.1.2010, str. 7).

vrste, katerega območje je razglašeno za posebno ohranitveno območje v skladu s členom 4(4) Direktive Sveta 92/43/EGS[31];

(3) „pravna oseba“ pomeni kateri koli pravni subjekt, ki ima ta status v skladu z veljavnim nacionalnim pravom, z izjemo držav ali javnih organov, ki izvršujejo javna pooblastila, ter javnih mednarodnih organizacij;

(4) „zadevna javnost“ pomeni osebe, na katere vplivajo ali bi lahko vplivala kazniva dejanja iz člena 3 ali 4. Za to opredelitev se šteje, da imajo interes osebe, ki imajo zadosten interes ali ki uveljavljajo kršeno pravico, ter nevladne organizacije, ki spodbujajo varstvo okolja in izpolnjujejo vse sorazmerne zahteve na podlagi nacionalnega prava;

(5) „žrtev“ ima pomen, kot ga ima v skladu s členom 2(1), točka (a), Direktive 2012/29/EU Evropskega parlamenta in Sveta[32];

Člen 3

Kazniva dejanja

1. Države članice zagotovijo, da naslednja ravnanja pomenijo kaznivo dejanje, kadar so nezakonita in storjena naklepno:

(a) izpusti, emisije ali vnosi količine materialov ali snovi ali ionizirajočega sevanja v zrak, tla ali vodo, kar povzroči ali bi lahko povzročilo smrt osebe ali hudo telesno poškodbo ali dejansko škodo kakovosti zraka, kakovosti tal ali kakovosti vode ali živalim ali rastlinam;

(b) dajanje na trg proizvoda, ki v nasprotju s prepovedjo ali drugo zahtevo povzroči ali bi lahko povzročilo smrt osebe ali hudo telesno poškodbo ali dejansko škodo kakovosti zraka, kakovosti vode ali kakovosti tal ali živalim ali rastlinam zaradi uporabe proizvoda v večjem obsegu;

(c) proizvodnja, dajanje na trg ali uporaba snovi, in sicer samih, v zmeseh ali v izdelkih, vključno z njihovo vključitvijo v izdelke, kadar:

(i) je ta dejavnost omejena v skladu z naslovom VIII Uredbe (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta[33] ali s Prilogo XVII k navedeni uredbi; ali

(ii) je ta dejavnost prepovedana v skladu z naslovom VII Uredbe (ES) št. 1907/2006; ali

(iii) ta dejavnost ni v skladu z Uredbo (ES) št. 1107/2009 Evropskega parlamenta in Sveta[34]; ali

---

31 Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (UL L 206, 22.7.1992, str. 7).

32 Direktiva 2012/29/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o določitvi minimalnih standardov na področju pravic, podpore in zaščite žrtev kaznivih dejanj ter o nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2001/220/PNZ (UL L 315, 14.11.2012, str. 57).

33 Uredba (ES) št. 1907/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij (REACH) ter o ustanovitvi Evropske agencije za kemikalije in o spremembi Direktive 1999/45/ES ter o razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 793/93 in Uredbe Komisije (ES) št. 1488/94 ter Direktive Sveta 76/769/EGS in direktiv Komisije 91/155/EGS, 93/67/EGS, 93/105/ES in 2000/21/ES (UL L 396, 30.12.2006, str. 1).

(iv) ta dejavnost ni v skladu z Uredbo (ES) št. 528/2012 Evropskega parlamenta in Sveta[35]; ali

(v) ta dejavnost spada na področje uporabe Uredbe (ES) št. 1272/2008 Evropskega parlamenta in Sveta[36]; ali

(vi) je ta dejavnost prepovedana v skladu s Prilogo I k Uredbi (EU) 2019/1021 Evropskega parlamenta in Sveta[37];

in povzroči ali bi lahko povzročila smrt ali hudo telesno poškodbo ali dejansko škodo kakovosti zraka, kakovosti tal ali kakovosti vode ali živalim ali rastlinam;

(d) izvedba projektov iz člena 1(2), točka (a), Direktive 2011/92/EU Evropskega parlamenta in Sveta[38] brez soglasja za izvedbo ali presoje njihovih vplivov na okolje, kar povzroča ali bi lahko povzročilo znatno škodo dejavnikom, opredeljenim v členu 3(1) Direktive 2011/92/EU;

(e) zbiranje, prevoz, predelava ali odstranjevanje odpadkov, nadzorovanje takih postopkov in dejavnosti po zaprtju mesta odstranjevanja, vključno z dejanji, ki jih bodo prevzeli trgovci ali posredniki (ravnanje z odpadki), kadar se nezakonito ravnanje:

(i) nanaša na nevarne odpadke, kot so opredeljeni v členu 3(2) Direktive 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta[39], in se izvaja tako, da zajema nezanemarljive količine;

(ii) nanaša na druge odpadke, razen odpadke iz točke (i), in povzroči ali bi lahko povzročilo smrt osebe ali hudo telesno poškodbo ali dejansko škodo kakovosti zraka, kakovosti tal ali kakovosti vode ali živalim ali rastlinam;

(f) pošiljanje odpadkov v smislu člena 2(35) Uredbe (ES) št. 1013/2006 Evropskega parlamenta in Sveta[40], kadar gre za nezanemarljive količine, ne glede na to, ali je pošiljanje izvedeno v eni pošiljki ali v več pošiljkah, ki se zdijo povezane;

---

34 Uredba (ES) št. 1107/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o dajanju fitofarmacevtskih sredstev v promet in razveljavitvi direktiv Sveta 79/117/EGS in 91/414/EGS (UL L 309, 24.11.2009, str. 1).

35 Uredba (EU) št. 528/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2012 o dostopnosti na trgu in uporabi biocidnih proizvodov (UL L 167, 27.6.2012, str. 1).

36 Uredba (ES) št. 1272/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o razvrščanju, označevanju in pakiranju snovi ter zmesi, o spremembi in razveljavitvi direktiv 67/548/EGS in 1999/45/ES ter spremembi Uredbe (ES) št. 1907/2006 (UL L 353, 31.12.2008, str. 1).

37 Uredba (EU) 2019/1021 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o obstojnih organskih onesnaževalih (UL L 169, 25.6.2019, str. 45).

38 Direktiva 2011/92/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o presoji vplivov nekaterih javnih in zasebnih projektov na okolje (UL L 26, 28.1.2012, str. 1).

39 Direktiva 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o odpadkih in razveljavitvi nekaterih direktiv (UL L 312, 22.11.2008, str. 3).

40 Uredba (ES) št. 1013/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2006 o pošiljkah odpadkov (UL L 190, 12.7.2006, str. 1).

(g) recikliranje ladij, ki spadajo na področje uporabe Uredbe (EU) št. 1257/2013 Evropskega parlamenta in Sveta[41], brez izpolnjevanja zahtev iz člena 6(2), točka (a), navedene uredbe;

(h) izpusti onesnaževalnih snovi z ladij iz člena 4(1) Direktive 2005/35/ES Evropskega parlamenta in Sveta[42] o onesnaževanju morja z ladij in uvedbi kazni za kršitve v zvezi z onesnaževanjem, vključno s kazenskimi sankcijami, na katerem koli območju iz člena 3(1) navedene direktive, če izpusti z ladij ne izpolnjujejo pogojev za izjeme iz člena 5 navedene direktive; ta določba se ne uporablja za posamezne primere, v katerih izpust z ladje ne povzroči poslabšanja kakovosti vode, razen če ponavljajoča se ravnanja istega kršitelja skupaj povzročijo poslabšanje kakovosti vode;

(i) postavitev, delovanje ali razstavljanje obrata, v katerem se opravlja nevarna dejavnost ali v katerem se skladiščijo ali uporabljajo nevarne snovi, pripravki ali onesnaževala, ki spadajo na področje uporabe Direktive 2012/18/EU Evropskega parlamenta in Sveta[43], Direktive 2010/75/EU Evropskega parlamenta in Sveta[44] ali Direktive 2013/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta[45], kar povzroči ali bi lahko povzročilo smrt osebe ali hudo telesno poškodbo ali znatno škodo kakovosti zraka, kakovosti tal ali kakovosti vode ali živalim ali rastlinam;

(j) izdelava, proizvodnja, obdelovanje, uporaba, hramba, skladiščenje, prevoz, uvoz, izvoz ali odstranjevanje radioaktivnega materiala ali ravnanje z radioaktivnim materialom, ki spada na področje uporabe Direktive Sveta 2013/59/Euratom[46], Direktive Sveta 2014/87/Euratom[47] ali Direktive Sveta 2013/51/Euratom[48], ki povzroči ali bi lahko povzročilo smrt osebe ali hudo telesno poškodbo ali dejansko škodo kakovosti zraka, kakovosti tal ali kakovosti vode ali živalim ali rastlinam;

(k) odvzem površinske ali podzemne vode, ki povzroča ali bi lahko povzročil znatno škodo ekološkemu stanju ali potencialu teles površinske vode ali količinskemu stanju teles podzemnih voda;

(l) usmrtitev, uničevanje, odvzem, posedovanje, prodaja ali ponujanje v prodajo primerka ali primerkov prosto živečih živalskih ali rastlinskih vrst iz prilog IV in V (kadar za vrste iz Priloge V veljajo isti ukrepi kot za vrste iz Priloge IV) k

---

41 Uredba (EU) št. 1257/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. novembra 2013 o recikliranju ladij in spremembi Uredbe (ES) št. 1013/2006 in Direktive 2009/16/ES (UL L 330, 10.12.2013, str. 1).

42 Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2005/35/ES z dne 7. septembra 2005 o onesnaževanju morja z ladij in uvedbi kazni za kršitve (UL L 255, 30.9.2005, str. 11).

43 Direktiva 2012/18/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2012 o obvladovanju nevarnosti večjih nesreč, v katere so vključene nevarne snovi, ki spreminja in nato razveljavlja Direktivo Sveta 96/82/ES (Besedilo velja za EGP) (UL L 197, 24.7.2012, str. 1).

44 Direktiva 2010/75/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o industrijskih emisijah (celovito preprečevanje in nadzorovanje onesnaževanja) (UL L 334, 17.12.2010, str. 17).

45 Direktiva 2013/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. junija 2013 o varnosti naftnih in plinskih dejavnosti na morju in spremembi Direktive 2004/35/ES (UL L 178, 28.6.2013, str. 66).

46 Direktiva Sveta 2013/59/Euratom z dne 5. decembra 2013 o določitvi temeljnih varnostnih standardov za varstvo pred nevarnostmi zaradi ionizirajočega sevanja in o razveljavitvi direktiv 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom in 2003/122/Euratom (UL L 13, 17.1.2014, str. 1).

47 Direktiva Sveta 2014/87/Euratom z dne 8. julija 2014 o spremembi Direktive 2009/71/Euratom o vzpostavitvi okvira Skupnosti za jedrsko varnost jedrskih objektov (UL L 219, 25.7.2014, str. 42).

48 Direktiva Sveta 2013/51/Euratom z dne 22. oktobra 2013 o določitvi zahtev za varstvo zdravja prebivalstva pred radioaktivnimi snovmi v vodi, namenjeni za porabo človeka (UL L 296, 7.11.2013, str. 12).

Direktivi Sveta 92/43/EGS[49] in vrst iz člena 1 Direktive 2009/147/ES Evropskega parlamenta in Sveta[50], razen v primerih, ko se ravnanje nanaša na zanemarljivo količino takih primerkov;

(m) trgovanje s primerki prosto živečih živalskih ali rastlinskih vrst ali njihovimi deli ali iz njih izdelanimi izdelki, navedenimi v prilogah A in B k Uredbi Sveta (ES) št. 338/97[51], razen v primerih, ko se ravnanje nanaša na zanemarljivo količino takih primerkov;

(n) dajanje na trg Unije nezakonito pridobljenega lesa ali lesnih proizvodov, proizvedenih iz nezakonito pridobljenega lesa, ki spadajo na področje uporabe Uredbe (EU) št. 995/2010 Evropskega parlamenta in Sveta[52], ali omogočanje njihove dostopnosti na trgu Unije, razen v primerih, ko se ravnanje nanaša na zanemarljivo količino; [*Če se pred to direktivo sprejme uredba o omogočanju dostopnosti na trgu Unije in izvozu iz Unije določenega blaga in proizvodov, povezanih s krčenjem in degradacijo gozdov, ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 995/2010, se točka (n) nadomesti s kaznivim dejanjem s področja uporabe člena 3 navedene uredbe.*]

(o) vsako ravnanje, ki povzroča slabšanje stanja habitata na zavarovanem območju v smislu člena 6(2) Direktive 92/43/EGS, kadar gre za znatno poslabšanje;

(p) vnos ali širjenje invazivnih tujerodnih vrst, ki zadevajo Unijo, kadar:

(i) se s takim ravnanjem kršijo omejitve iz člena 7(1) Uredbe (EU) št. 1143/2014 Evropskega parlamenta in Sveta[53];

(ii) se s takim ravnanjem krši pogoj za dovoljenje, izdano na podlagi člena 8, ali pooblastilo, izdano na podlagi člena 9 Uredbe (EU) št. 1143/2014, kar povzroči ali bi lahko povzročilo smrt osebe ali hudo telesno poškodbo ali dejansko škodo kakovosti zraka, kakovosti tal ali kakovosti vode ali živalim ali rastlinam;

(q) proizvodnja, dajanje na trg, uvoz, izvoz, uporaba, emisije ali sproščanje snovi, ki tanjšajo ozonski plašč, kot so opredeljene v členu 3(4) Uredbe (ES) št. 1005/2009 Evropskega parlamenta in Sveta[54], ali izdelkov in opreme, ki vsebujejo take snovi ali so od njih odvisni;

(r) proizvodnja, dajanje na trg, uvoz, izvoz, uporaba, emisije ali izpust fluoriranih toplogrednih plinov, kot so opredeljeni v členu 2(1) Uredbe (EU) št. 517/2014

---

49 Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (UL L 206, 22.7.1992, str. 7).

50 Direktiva 2009/147/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 o ohranjanju prosto živečih ptic (UL L 20, 26.1.2010, str. 7).

51 Uredba Sveta (ES) št. 338/97 z dne 9. decembra 1996 o varstvu prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst z zakonsko ureditvijo trgovine z njimi (UL L 61, 3.3.1997, str. 1).

52 Uredba (EU) št. 995/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. oktobra 2010 o določitvi obveznosti gospodarskih subjektov, ki dajejo na trg les in lesne proizvode (UL L 295, 12.11.2010, str. 23).

53 Uredba (EU) št. 1143/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2014 o preprečevanju in obvladovanju vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst (UL L 317, 4.11.2014, str. 35).

54 Uredba (ES) št. 1005/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 o snoveh, ki tanjšajo ozonski plašč (UL L 286, 31.10.2009, str. 1).

Evropskega parlamenta in Sveta[55], ali izdelkov in opreme, ki vsebujejo take pline ali so od njih odvisni.

2. Države članice zagotovijo, da ravnanje iz odstavka 1, točke (a), (b), (c), (d), (e), (f), (h), (i), (j), (k), (m), (n), točka (p)(ii) ter točki (q) in (r), prav tako pomeni kaznivo dejanje, kadar je storjeno vsaj iz hude malomarnosti.

3. Države članice zagotovijo, da njihova nacionalna zakonodaja določa, da se pri ocenjevanju, ali je škoda ali verjetna škoda dejanska, za namene preiskovanja in pregona kaznivih dejanj iz odstavka 1, točke (a) do (e), (i), (j), (k) in (p), in razsojanja o njih po potrebi upoštevajo naslednji elementi:

   (a) izhodiščno stanje prizadetega okolja;

   (b) ali je škoda dolgoročna, srednjeročna ali kratkoročna;

   (c) resnost škode;

   (d) obseg škode;

   (e) popravljivost škode.

4. Države članice zagotovijo, da njihova nacionalna zakonodaja določa, da se pri ocenjevanju, ali bi dejavnost lahko povzročila škodo kakovosti zraka, kakovosti tal ali kakovosti vode ali živalim ali rastlinam, za namene preiskovanja in pregona kaznivih dejanjih iz odstavka 1, točke (a) do (e), (i), (j), (k) in (p), upoštevajo naslednji elementi:

   (a) ravnanje se nanaša na dejavnost, ki se šteje za tvegano ali nevarno, za katero je potrebno pooblastilo, ki ni bilo pridobljeno ali upoštevano;

   (b) obseg preseganja vrednosti, parametrov ali omejitev, določenih v pravnih aktih ali v pooblastilu, ki je bilo izdano za dejavnost;

   (c) ali je material ali snov uvrščena med nevarne ali je kako drugače navedena kot škodljiva za okolje ali zdravje ljudi.

5. Države članice zagotovijo, da njihova nacionalna zakonodaja določa, da se pri ocenjevanju, ali je količina zanemarljiva ali nezanemarljiva za namene preiskovanja in pregona kaznivih dejanj iz odstavka 1, točke (e), (f), (l), (m) in (n), ter razsojanje o njih upoštevajo naslednji elementi:

   (a) število predmetov, ki so predmet kaznivega dejanja;

   (b) obseg preseganja regulativnega praga, vrednosti ali drugega obveznega parametra;

   (c) stanje ohranjenosti zadevnih živalskih ali rastlinskih vrst;

   (d) stroški sanacije okoljske škode.

Člen 4

Spodbujanje, pomoč in napeljevanje ter poskus

1. Države članice zagotovijo, da se spodbujanje, pomoč in napeljevanje k storitvi katerega koli kaznivega dejanja iz člena 3(1) kaznujejo kot kazniva dejanja.

[55] Uredba (EU) št. 517/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o fluoriranih toplogrednih plinih in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 842/2006 (UL L 150, 20.5.2014, str. 195).

2. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da se poskus storitve katerega koli kaznivega dejanja iz člena 3(1), točke (a), (b), (c), (d), (e), (f), (h), (i), (j), (k), (m) in (n), točka (p)(ii) ter točki (q) in (r), če je naklepen, kaznuje kot kaznivo dejanje.

Člen 5

Kazni za fizične osebe

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da se kazniva dejanja iz členov 3 in 4 kaznujejo z učinkovitimi, sorazmernimi in odvračilnimi kazenskimi sankcijami.

2. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da je za kazniva dejanja iz člena 3 najvišja zagrožena zaporna kazen najmanj deset let, če povzročijo ali bi lahko povzročila smrt ali hudo telesno poškodbo katere koli osebe.

3. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da je za kazniva dejanja iz člena 3(1), točke (a) do (j), (n), (q) in (r), najvišja zagrožena zaporna kazen najmanj šest let.

4. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da je za kazniva dejanja iz člena 3(1), točke (k), (l), (m), (o) in (p), najvišja zagrožena zaporna kazen najmanj štiri leta.

5. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da se za fizične osebe, ki so storile kazniva dejanja iz členov 3 in 4, lahko uporabijo dodatne sankcije ali ukrepi, ki vključujejo:

   (a) obveznost povrnitve okolja v prvotno stanje v določenem obdobju;

   (b) denarne sankcije;

   (c) začasno ali trajno onemogočenje dostopa do javnih sredstev, vključno s postopki javnega naročanja, nepovratnimi sredstvi in koncesijami;

   (d) prepoved vodenja obratov tiste vrste, ki so se uporabljali za storitev kaznivega dejanja;

   (e) odvzem dovoljenj in pooblastil za opravljanje dejavnosti, ki so privedle do storitve kaznivega dejanja;

   (f) začasne prepovedi kandidiranja za voljene funkcije ali funkcije javnega uslužbenca;

   (g) objava sodne odločbe v zvezi z obsodbo ali uporabljenimi sankcijami ali ukrepi na nacionalni ravni ali ravni Unije.

Člen 6

Odgovornost pravnih oseb

1. Države članice zagotovijo, da se lahko pravne osebe kaznujejo za kazniva dejanja iz členov 3 in 4, če jih je v njihovo korist storila katera koli oseba, ki je delovala bodisi individualno bodisi kot del organa pravne osebe, in ima vodilni položaj znotraj pravne osebe, in sicer na podlagi:

   (a) pooblastila za zastopanje pravne osebe;

   (b) pooblastila za sprejemanje odločitev v imenu pravne osebe;

(c) pooblastila za opravljanje nadzora v pravni osebi.

2. Države članice tudi zagotovijo, da so pravne osebe lahko odgovorne za to, da je zaradi neopravljenega nadzora ali kontrole s strani osebe iz odstavka 1 lahko oseba, podrejena pravni osebi, storila kaznivo dejanje iz členov 3 in 4 v korist pravne osebe.

3. Odgovornost pravnih oseb na podlagi odstavkov 1 in 2 ne izključuje kazenskih postopkov proti fizičnim osebam, ki so storilci, napeljevalci ali sostorilci pri kaznivih dejanjih iz členov 3 in 4.

Člen 7

Sankcije zoper pravne osebe

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da se pravna oseba, odgovorna v skladu s členom 6(1), kaznuje z učinkovitimi, sorazmernimi in odvračilnimi sankcijami.

2. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da sankcije ali ukrepi za pravne osebe, ki so v skladu s členom 6(1) odgovorne za kazniva dejanja iz členov 3 in 4, vključujejo:

(a) kazenske ali nekazenske denarne sankcije;

(b) obveznost povrnitve okolja v prvotno stanje v določenem obdobju;

(c) odvzem pravice do javnih ugodnosti ali pomoči;

(d) začasno onemogočenje dostopa do javnih sredstev, vključno s postopki javnega naročanja, nepovratnimi sredstvi in koncesijami;

(e) začasno ali stalno prepoved opravljanja poslovnih dejavnosti;

(f) odvzem dovoljenj in pooblastil za opravljanje dejavnosti, ki so privedle do storitve kaznivega dejanja;

(g) uvedbo sodnega nadzora;

(h) prenehanje pravne osebe na podlagi sodne odločbe;

(i) začasno ali stalno zaprtje poslovalnic, uporabljenih za storitev kaznivega dejanja;

(j) obveznost podjetij, da vzpostavijo sheme potrebne skrbnosti za povečanje skladnosti z okoljskimi standardi;

(k) objavo sodne odločbe v zvezi z obsodbo ali uporabljenimi sankcijami ali ukrepi.

3. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da se pravna oseba, odgovorna v skladu s členom 6(2) kaznuje z učinkovitimi, sorazmernimi in odvračilnimi sankcijami ali ukrepi.

4. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da se kazniva dejanja iz člena 3(1), točke (a) do (j), (n), (q) in (r), kaznujejo z denarno kaznijo, katere najvišji znesek ni nižji od 5 % skupnega prometa pravne osebe [/podjetja] na svetovnem trgu v poslovnem letu pred sprejetjem odločitve o denarni kazni.

5. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da se kazniva dejanja iz člena 3(1), točke (k), (l), (m), (o) in (p), kaznujejo z denarno kaznijo,

katere najvišji znesek ni nižji od 3 % skupnega prometa pravne osebe [/podjetja] na svetovnem trgu v poslovnem letu pred sprejetjem odločitve o denarni kazni.

6. Države članice sprejmejo ukrepe, s katerimi zagotovijo, da se nezakoniti dobiček, ustvarjen s kaznivim dejanjem, in letni promet pravne osebe upoštevata pri odločanju o ustrezni višini denarne sankcije v skladu z odstavkom 1.

Člen 8

Obteževalne okoliščine

Če naslednje okoliščine še niso med sestavnimi elementi kaznivih dejanj iz člena 3, države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da se v zvezi z zadevnimi kaznivimi dejanji iz členov 3 in 4 za obteževalne okoliščine lahko štejejo naslednje okoliščine:

(a) kaznivo dejanje je povzročilo smrt ali hudo poškodbo osebe;

(b) kaznivo dejanje je povzročilo uničenje ali nepopravljivo ali dolgotrajno dejansko škodo ekosistemu;

(c) kaznivo dejanje je bilo storjeno v okviru hudodelske združbe v smislu Okvirnega sklepa Sveta 2008/841/PNZ[56];

(d) kaznivo dejanje je vključevalo uporabo lažnih ali ponarejenih dokumentov;

(e) kaznivo dejanje je storil javni uslužbenec pri opravljanju svojih nalog;

(f) storilec je storil podobne predhodne kršitve okoljskega prava;

(g) s kaznivim dejanjem so bile neposredno ali posredno ustvarjene znatne finančne koristi oziroma je bilo pričakovano, da bodo take koristi ustvarjene, ali se je bilo z njim mogoče neposredno ali posredno izogniti znatnim stroškom;

(h) ravnanje storilca pomeni odgovornost za okoljsko škodo, vendar storilec ne izpolnjuje obveznosti sprejetja sanacijskih ukrepov iz člena 6 Direktive 2004/35/ES[57];

(i) storilec ne zagotavlja pomoči inšpekcijskim organom in drugim organom kazenskega pregona, kadar je to zakonsko predpisano;

(j) storilec dejavno ovira inšpekcijski nadzor, carinske kontrole ali preiskovalne dejavnosti ali ustrahuje priče ali pritožnike ali vpliva nanje.

Člen 9

Olajševalne okoliščine

Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da se v zvezi z zadevnimi kaznivimi dejanji iz člena 3 in 4 naslednje okoliščine lahko štejejo za olajševalne okoliščine:

(a) storilec ponovno vzpostavi prejšnje stanje narave;

---

[56] Okvirni Sklep Sveta 2008/841/PNZ z dne 24. oktobra 2008 o boju proti organiziranemu kriminalu (UL L 300, str. 42).

[57] Direktiva 2004/35/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. aprila 2004 o okoljski odgovornosti v zvezi s preprečevanjem in sanacijo okoljske škode (UL L 143, 30.4.2004, str. 56).

(b) storilec kaznivega dejanja upravnim ali pravosodnim organom zagotovi informacije, ki jih ni mogoče pridobiti na noben drug način in jim s tem pomaga:

(i) prepoznati ali privesti pred sodišče druge storilce kaznivega dejanja;

(ii) poiskati dokaze.

Člen 10

Začasno zavarovanje in odvzem

Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, kot je primerno, da njihovi pristojni organi v skladu z Direktivo 2014/42/EU Evropskega parlamenta in Sveta[58] začasno zavarujejo ali odvzamejo premoženjsko korist, ki izvira iz storitve ali prispevanja k storitvi kaznivih dejanj iz te direktive, in predmete, ki so bili uporabljeni ali namenjeni uporabi pri kaznivih dejanjih iz te direktive ali prispevanju k njim.

Člen 11

Zastaralni roki za kazniva dejanja

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi določijo zastaralni rok, v katerem je v zvezi s kaznivimi dejanji iz členov 3 in 4 po njihovi storitvi na voljo dovolj časa za preiskavo, kazenski pregon, sojenje in razsodbo, da se navedena kazniva dejanja učinkovito obravnavajo.

2. Država članica sprejme potrebne ukrepe, da omogoči preiskavo, pregon, sojenje in sprejetje sodne odločbe:

(a) za kazniva dejanja iz členov 3 in 4, za katera je zagrožena najvišja sankcija najmanj deset let zapora, najmanj deset let od storitve kaznivega dejanja, kadar je za kazniva dejanja predvidena kazen;

(b) za kazniva dejanja iz členov 3 in 4, za katera je zagrožena najvišja sankcija najmanj šest let zapora, najmanj šest let od storitve kaznivega dejanja, kadar je za kazniva dejanja predvidena kazen;

(c) za kazniva dejanja iz členov 3 in 4, za katera je zagrožena najvišja sankcija najmanj štiri leta zapora, najmanj štiri leta od storitve kaznivega dejanja, kadar je za kazniva dejanja predvidena kazen.

3. Države članice lahko z odstopanjem od odstavka 2 določijo zastaralni rok, ki je krajši od deset let, vendar ni krajši kot štiri leta, če se v primeru posameznih dejanj lahko prekine ali začasno preneha teči.

4. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo izvršitev:

(a) zaporne kazni v primeru kaznivega dejanja, za katerega je zagrožena najvišja sankcija najmanj deset let zapora, izrečena na podlagi pravnomočne obsodbe za kaznivo dejanje iz členov 3 in 4, najmanj deset let od datuma pravnomočne obsodbe;

[58] Direktiva 2014/42/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. aprila 2014 o začasnem zavarovanju in odvzemu predmetov, ki so bili uporabljeni za kazniva dejanja, in premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem, v Evropski uniji (UL L 127, 29.4.2014, str. 39).

(b) zaporne kazni v primeru kaznivega dejanja, za katerega je zagrožena najvišja sankcija najmanj šest let zapora, izrečena na podlagi pravnomočne obsodbe za kaznivo dejanje iz členov 3 in 4, najmanj šest let od datuma pravnomočne obsodbe;

(c) zaporna kazen v primeru kaznivega dejanja, za katerega je zagrožena najvišja sankcija najmanj štiri leta zapora, izrečena na podlagi pravnomočne obsodbe za kaznivo dejanje iz členov 3 in 4, najmanj štiri leta od datuma pravnomočne obsodbe.

Ta obdobja lahko zajemajo večkratno podaljšanje zastaralnega roka zaradi prekinitve ali začasnega prenehanja.

Člen 12

Pristojnost

1. Vsaka država članica sprejme potrebne ukrepe, s katerimi določi svojo pristojnost za kazniva dejanja iz členov 3 in 4, kadar je:

(a) bilo kaznivo dejanje v celoti ali deloma storjeno na njenem ozemlju;

(b) bilo kaznivo dejanje storjeno na ladji ali letalu, ki je bilo registrirano v tej državi ali pluje pod njeno zastavo;

(c) škoda nastala na njenem ozemlju;

(d) storilec kaznivega dejanja eden od njenih državljanov ali oseb z običajnim prebivališčem v tej državi.

2. Država članica obvesti Komisijo, kadar se odloči razširiti svojo pristojnost na kazniva dejanja iz členov 3 in 4, ki so bila storjena zunaj njenega ozemlja, kadar:

(a) je kaznivo dejanje storjeno v korist pravne osebe s sedežem na njenem ozemlju;

(b) je kaznivo dejanje storjeno zoper njenega državljana ali osebe z običajnim prebivališčem v tej državi;

(c) je kaznivo dejanje povzročilo resno tveganje za okolje na njenem ozemlju.

Kadar kaznivo dejanje iz členov 3 in 4 spada v pristojnost več kot ene države članice, te države članice skupaj določijo, katera država članica vodi kazenski postopek. Zadeva se po potrebi in v skladu s členom 12 Okvirnega sklepa Sveta 2009/948/PNZ[59] predloži Eurojustu.

3. Države članice v primerih iz odstavka 1, točki (c) in (d), sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da njihova pristojnost ni pogojena s tem, da se pregon lahko začne šele, ko se država, v kateri je bilo storjeno kaznivo dejanje, odpove svoji pristojnosti.

[59] Okvirni sklep Sveta 2009/948/PNZ z dne 30. novembra 2009 o preprečevanju in reševanju sporov o izvajanju pristojnosti v kazenskih postopkih (UL L 328, 15.12.2009, str. 42).

Člen 13

Zaščita oseb, ki prijavijo kazniva dejanja zoper okolje ali pomagajo pri preiskavi

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da se zaščita, dodeljena na podlagi Direktive (EU) 2019/1937, uporablja za osebe, ki prijavijo kazniva dejanja iz členov 3 in 4 te direktive.

2. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da se osebam, ki prijavijo kazniva dejanja iz členov 3 in 4 te direktive in predložijo dokaze ali kako drugače sodelujejo pri preiskovanju ali pregonu takih kaznivih dejanj ali razsojanju o njih, zagotovita potrebna podpora in pomoč v okviru kazenskih postopkov.

Člen 14

Pravice zadevne javnosti, da sodeluje v postopkih

Države članice zagotovijo, da imajo člani zadevne javnosti v skladu z nacionalnim pravnim sistemom ustrezno pravico, da sodelujejo v postopkih v zvezi s kaznivimi dejanji iz členov 3 in 4, na primer kot civilna stranka.

Člen 15

Preprečevanje

Države članice sprejmejo ustrezne ukrepe, kot so informacijske kampanje in kampanje za ozaveščanje ter raziskovalni in izobraževalni programi, da bi na splošno zmanjšale število kaznivih dejanj zoper okolje, ozaveščale javnost in zmanjšale tveganje za prebivalce, da postanejo žrtve kaznivega dejanja zoper okolje. Kadar je ustrezno, države članice pri tem sodelujejo z zadevnimi deležniki.

Člen 16

Viri

Države članice zagotovijo, da imajo nacionalni organi, ki odkrivajo, preiskujejo in preganjajo kazniva dejanja zoper okolje ali o njih razsojajo, zadostno število usposobljenega osebja ter zadostne finančne, tehnične in tehnološke vire, potrebne za učinkovito opravljanje svojih nalog, povezanih z izvajanjem te direktive.

Člen 17

Usposabljanje

Države članice brez poseganja v neodvisnost sodstva in v različne oblike organizacije pravosodja v Uniji zaprosijo osebe, odgovorne za usposabljanje sodnikov, tožilcev, policije in pravosodnih uslužbencev ter osebja pristojnih organov, ki sodelujejo v kazenskih postopkih in preiskavah, da v rednih časovnih presledkih zagotovijo specializirano usposabljanje, povezano s cilji te direktive in primerno nalogam vključenega osebja in organov.

Člen 18

Preiskovalna orodja

Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da so učinkovita preiskovalna orodja, kot so tista, ki se uporabljajo pri organiziranemu kriminalu ali v drugih primerih hudih kaznivih dejanj, na voljo tudi za preiskave ali pregon kaznivih dejanj iz členov 3 in 4.

Člen 19

Usklajevanje in sodelovanje pristojnih organov znotraj države članice

Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi vzpostavijo ustrezne mehanizme za usklajevanje in sodelovanje vseh pristojnih organov, ki sodelujejo pri preprečevanju kaznivih dejanj zoper okolje in boju proti njim, na strateški in operativni ravni. Namen takih mehanizmov je vsaj:

(a) zagotavljanje skupnih prednostnih nalog in razumevanje odnosa med izvrševanjem kazenskega in upravnega prava;

(b) izmenjava informacij za strateške in operativne namene;

(c) posvetovanje v posameznih preiskavah;

(d) izmenjava dobrih praks;

(e) pomoč evropskim mrežam strokovnih delavcev, ki obravnavajo zadeve, pomembne za boj proti kaznivim dejanjem zoper okolje in povezanim kršitvam,

lahko pa se izvajajo v obliki specializiranih usklajevalnih organov, memorandumov o soglasju med pristojnimi organi, nacionalnih mrež za izvrševanje in skupnih dejavnosti usposabljanja.

Člen 20

Nacionalna strategija

1. Države članice do *[Urad za publikacije – vstaviti datum – v enem letu po začetku veljavnosti te direktive]* pripravijo, objavijo in začnejo izvajati nacionalno strategijo za boj proti kaznivim dejanjem zoper okolje, ki obravnava vsaj naslednje:

   (a) cilje in prednostne naloge nacionalne politike na tem področju kaznivih dejanj;

   (b) vloge in odgovornosti vseh pristojnih organov, vključenih v boj proti tovrstnim kaznivim dejanjem;

   (c) načine usklajevanja in sodelovanja med pristojnimi organi;

   (d) uporabo upravnega in civilnega prava za obravnavanje kršitev, povezanih s kaznivimi dejanji, ki spadajo na področje uporabe te direktive;

   (e) potrebne vire in način podpiranja specializacije strokovnih delavcev na področju kazenskega pregona;

   (f) postopke in mehanizme za redno spremljanje in ocenjevanje doseženih rezultatov;

(g) pomoč evropskih mrež, ki obravnavajo zadeve, ki so neposredno pomembne za boj proti kaznivim dejanjem zoper okolje in povezanim kršitvam.

2. Države članice zagotovijo, da se strategija v rednih časovnih presledkih, ki niso daljši od petih let, pregleduje in posodablja na podlagi pristopa, ki temelji na analizi tveganja, da se upoštevajo zadevne spremembe in trendi ter povezane grožnje v zvezi z okoljsko kriminaliteto.

Člen 21

Zbiranje podatkov in statistika

1. Države članice zbirajo statistične podatke za spremljanje učinkovitosti svojih sistemov za boj proti kaznivim dejanjem zoper okolje.

2. Statistični podatki iz odstavka 1 vključujejo vsaj naslednje:

(a) število prijavljenih primerov okoljske kriminalitete;

(b) število preiskanih primerov okoljske kriminalitete;

(c) povprečno trajanje kazenskih preiskav okoljske kriminalitete;

(d) število obsodb v zvezi z okoljsko kriminaliteto;

(e) število fizičnih oseb, obsojenih in sankcioniranih zaradi okoljske kriminalitete;

(f) število pravnih oseb, sankcioniranih zaradi okoljske kriminalitete ali enakovrednih kaznivih dejanj;

(g) število zavrnjenih sodnih zadev v zvezi z okoljsko kriminaliteto;

(h) vrste in višine sankcij, naloženih za okoljsko kriminaliteto, med drugim tudi po kategorijah kaznivih dejanj zoper okolje v skladu s členom 3.

3. Države članice zagotovijo redno objavo konsolidiranega pregleda svojih statistik.

4. Države članice Komisiji vsako leto posredujejo statistične podatke iz odstavka 2 v standardni obliki, določeni v skladu s členom 22.

5. Komisija redno objavlja poročilo, ki temelji na statističnih podatkih, ki jih posredujejo države članice. Poročilo se prvič objavi tri leta po določitvi standardne oblike iz člena 22.

Člen 22

Izvedbena pooblastila

1. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje izvedbenih aktov o določitvi standardne oblike za posredovanje podatkov iz člena 21(4). Navedeni izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 23(2).

2. Za namene posredovanja statističnih podatkov standardna oblika vsebuje naslednje elemente:

(a) skupno klasifikacijo kaznivih dejanj zoper okolje;

(b) skupno razumevanje enot za štetje;

(c) skupno razumevanje postopkovnih faz (preiskava, pregon, sojenje) v postopkih na področju okoljske kriminalitete;

(d) skupno obliko poročanja.

Člen 23

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

3. Kadar odbor ne poda mnenja, Komisija osnutka izvedbenega akta ne sprejme in se uporabi člen 5(4), tretji pododstavek, Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 24

Prenos

1. Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo do [*Urad za publikacije – vstaviti datum – v 18 mesecih po začetku veljavnosti te direktive*]. O tem takoj obvestijo Komisijo. Način sklicevanja določijo države članice.

2. Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Države članice Komisiji sporočijo besedilo bistvenih ukrepov nacionalne zakonodaje, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 25

Ocenjevanje in poročanje

1. Komisija do *[Urad za publikacije – vstaviti datum – dve leti po izteku roka za prenos]* Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo, v katerem oceni, v kolikšni meri so države članice sprejele potrebne ukrepe za uskladitev s to direktivo. Države članice zagotovijo Komisiji vse potrebne informacije za pripravo navedenega poročila.

2. Države članice vsaki dve leti od *[Urad za publikacije – vstaviti datum – eno leto po izteku roka za prenos]* Komisiji v treh mesecih pošljejo poročilo, ki vključuje povzetek o izvajanju in ukrepih, sprejetih v skladu s členi 15 do 17, 19 in 20.

3. Komisija do [*Urad za publikacije – vstaviti datum – pet let po izteku roka za prenos*] oceni vpliv te direktive ter Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo. Države članice zagotovijo Komisiji vse potrebne informacije za pripravo tega poročila.

Člen 26

Nadomestitev Direktive 2008/99/ES

Direktiva 2008/99/ES se nadomesti za države članice, za katere je ta direktiva zavezujoča, brez poseganja v obveznosti držav članic glede roka za prenos navedene direktive v

nacionalno pravo. Za države članice, za katere je ta direktiva zavezujoča, se sklicevanje na Direktivo 2008/99/ES šteje za sklicevanje na to direktivo. Za države članice, za katere ta direktiva ni zavezujoča, je še naprej zavezujoča Direktiva 2008/98/ES.

Člen 27

Uporaba Direktive 2005/35/ES

Direktiva 2009/123/ES se za države članice, ki sodelujejo pri tej direktivi, preneha uporabljati z dnem njenega prenosa.

Člen 28

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 29

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice v skladu s Pogodbama.

V Bruslju,

Za Evropski parlament	*Za Svet*
predsednica	*predsednik*

OCENA FINANČNIH POSLEDIC ZAKONODAJNEGA PREDLOGA

KAZALO

1. OKVIR PREDLOGA/POBUDE 46
1.1 Naslov predloga/pobude 46
1.2 Zadevna področja 46
1.3 Ukrep, na katerega se predlog/pobuda nanaša: 46
1.4 Cilji 46
1.4.1 Splošni cilji 46
1.4.2 Specifični cilji 46
1.4.3 Pričakovani rezultati in posledice 47
1.4.4 Kazalniki smotrnosti 47
1.5 Utemeljitev predloga/pobude 49
1.5.1 Potrebe, ki jih je treba zadovoljiti kratkoročno ali dolgoročno, vključno s podrobno časovnico za uvajanje ustreznih ukrepov za izvajanje pobude 49
1.5.2 Dodana vrednost ukrepanja Unije (ki je lahko posledica različnih dejavnikov, npr. boljšega usklajevanja, pravne varnosti, večje učinkovitosti ali dopolnjevanja). Za namene te točke je „dodana vrednost ukrepanja Unije“ vrednost, ki izhaja iz ukrepanja Unije in predstavlja dodatno vrednost poleg tiste, ki bi jo sicer ustvarile države članice same 51
1.5.3 Spoznanja iz podobnih izkušenj v preteklosti 52
1.5.4 Skladnost z večletnim finančnim okvirom in možne sinergije z drugimi ustreznimi instrumenti 52
1.5.5 Ocena različnih razpoložljivih možnosti financiranja, vključno z možnostmi za prerazporeditev 53
1.6 Trajanje predloga/pobude in finančnih posledic 54
1.7 Načrtovani načini upravljanja 54
2. UKREPI UPRAVLJANJA 55
2.1 Pravila o spremljanju in poročanju 55
2.2 Upravljavski in kontrolni sistemi 55
2.2.1 Utemeljitev načinov upravljanja, mehanizmov financiranja, načinov plačevanja in predlagane strategije kontrol 55
2.2.2 Podatki o ugotovljenih tveganjih in vzpostavljenih sistemih notranjih kontrol za njihovo zmanjševanje 55
2.2.3 Ocena in utemeljitev stroškovne učinkovitosti kontrol (razmerje „stroški kontrol ÷ vrednost z njimi povezanih upravljanih sredstev“) ter ocena pričakovane stopnje tveganja napake (ob plačilu in ob zaključku) 55
2.3 Ukrepi za preprečevanje goljufij in nepravilnosti 56
3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE 57
3.1 Zadevni razdelki večletnega finančnega okvira in odhodkovne proračunske vrstice 57

3.2 Ocenjene finančne posledice predloga za odobritve 58
3.2.1 Povzetek ocenjenih posledic za odobritve za poslovanje 58
3.2.2 Ocenjene realizacije, financirane z odobritvami za poslovanje 61
3.2.3 Povzetek ocenjenih posledic za upravne odobritve 63
3.2.3.1 Ocenjene potrebe po človeških virih 64
3.2.4 Skladnost z veljavnim večletnim finančnim okvirom 66
3.2.5 Udeležba tretjih oseb pri financiranju 66
3.3 Ocenjene posledice za prihodke 67

OCENA FINANČNIH POSLEDIC ZAKONODAJNEGA PREDLOGA

1. OKVIR PREDLOGA/POBUDE

1.1. Naslov predloga/pobude

Predlog direktive o kazenskopravnem varstvu okolja, ki spreminja Direktivo 2008/99/ES

1.2. Zadevna področja

Varstvo okolja

Kazensko pravo
- kazensko procesno pravo
- kazensko materialno pravo

1.3. Ukrep, na katerega se predlog/pobuda nanaša

☐ **Nov ukrep**

☐ **Nov ukrep na podlagi pilotnega projekta / pripravljalnega ukrepa[60]**

✓ **Podaljšanje obstoječega ukrepa**

☐ **Združitev ali preusmeritev enega ali več ukrepov v drug/nov ukrep**

1.4. Cilji

1.4.1. Splošni cilji

Cilj politike in glavni cilj pobude je zagotoviti boljše varstvo okolja s kazenskim pravom ter z izboljšanjem odkrivanja, preiskovanja, pregona in sankcioniranja okoljske kriminalitete. Predvidena nova direktiva o okoljski kriminaliteti bo prispevala k doseganju ciljev iz člena 191 PDEU, zelenega dogovora in strategije za biotsko raznovrstnost.

Ker je ta predlog revizija prejšnje direktive, je eden od glavnih ciljev tega predloga odpraviti pomanjkljivosti in slabosti Direktive 2008/99/ES, ki so bile ugotovljene med njeno oceno v obdobju 2019–2020 (op. ur.: „specifični cilj“).

1.4.2. Specifični cilji

Specifični cilj št.

1. Izboljšati učinkovitosti odkrivanja, preiskovanja, pregona in sankcioniranja okoljske kriminalitete s posodobitvijo področja uporabe Direktive in izboljšati pravno tehniko, ki se uporablja za opredelitev področja uporabe.

2. Izboljšati učinkovitost odkrivanja, preiskovanja, pregona in sankcioniranja okoljske kriminalitete s pojasnitvijo ali izločitvijo neopredeljenih pojmov, ki se uporabljajo v sedanjem opisu kaznivih dejanj zoper okolje.

3. Zagotoviti učinkovite, odvračilne in sorazmerne vrste in višine sankcij za okoljsko kriminaliteto.

4. Spodbuditi čezmejne preiskave in pregon.

[60] Po členu 58(2), točka (a) oz. (b), finančne uredbe.

5. Izboljšati utemeljeno odločanje v zvezi z okoljsko kriminaliteto z izboljšanim zbiranjem in razširjanjem informacij in statističnih podatkov o obsegu okoljske kriminalitete in prizadevanjih za boj proti njej.

6. Izboljšati splošno operativno učinkovitost nacionalnih verig izvrševanja, da bi se spodbudilo odkrivanje, preiskovanje, pregon in sankcioniranje okoljske kriminalitete.

1.4.3. Pričakovani rezultati in posledice

Navedite, kakšne učinke naj bi imel(-a) predlog/pobuda za upravičence/ciljne skupine.

Glavni pričakovani rezultat pobude je izboljšati pravni okvir EU za boj proti okoljski kriminaliteti in okrepiti izvrševanje na nacionalni ravni. Priznano je, da je kazensko pravo zadnje sredstvo, kadar drugi ukrepi ne zadostujejo za zagotovitev skladnosti, kar je v tem primeru bistveno za izvrševanje okoljskega prava Unije.

Direktiva bo pomagala povečati učinkovitost nacionalnih sistemov izvrševanja in sankcioniranja v zvezi z okoljsko kriminaliteto ter zaupanje javnosti. Čeprav ni mogoče uporabiti kvantitativnega pristopa na podlagi pričakovanih rezultatov Direktive v zvezi s splošnim varstvom okolja, je možen kvalitativni pristop na podlagi vplivov izboljšanega varstva okolja, h kateremu bo prispevala revidirana Direktiva.

Uspešnejša direktiva, ki bo prispevala k izboljšanju kazenskega pregona na podlagi kazenskega prava, bo s preventivnimi in odvračilnimi učinki prispevala tudi k izboljšanju okolja. Kadar je vzpostavljen učinkovit kazenskopravni sistem, se okoljska kriminaliteta ne obrestuje. Imel bo tudi takojšnje pozitivne socialne učinke na življenje, zdravje in dobro počutje ljudi. Revidirana Direktiva bo imela pozitiven gospodarski učinek, z njo pa bodo izboljšana tudi orodja za boj proti kaznivim dejanjem zoper okolje. S tem se bo zmanjšal ocenjeni dobiček, pridobljen s kaznivimi dejanji zoper okolje, ki na svetovni ravni znaša od 91 do 259 milijard USD, kar pomeni izgubo za družbe zaradi izgub davčnih prihodkov, izpad prihodkov za podjetja, ki poslujejo pošteno, in spodkopavanje dobrega upravljanja.

1.4.4. Kazalniki smotrnosti

Navedite, s katerimi kazalniki se bodo spremljali napredek in dosežki

Uspeha tega predloga ni bilo mogoče meriti na podlagi jasnega izhodišča, saj sistematične informacije o obsegu okoljske kriminalitete in prizadevanjih za boj proti njej v posameznih državah članicah niso zadostne. Trendi na področju okoljske kriminalitete so odvisni od razvoja svetovne trgovine, novih priložnosti na podlagi digitalizacije in medsebojnega vpliva kazenskih sistemov sankcioniranja ter civilnih in upravnih sistemov sankcioniranja v državah članicah.

Za spremljanje napredka in uspešnosti pobude so predlagani naslednji kvalitativni in kvantitativni kazalniki:

– splošno izboljšanje kazenskega pregona in sankcioniranja okoljske kriminalitete, ki se kaže v okrepljenem sodelovanju, specializaciji, boljšem usposabljanju in izmenjavi informacij;

– število zadev s področja okoljskega prava, ki so bile uspešno preiskane in preganjane;

– število obsodb;

– vrste in višine naloženih sankcij, ki morajo v praksi postati bolj učinkovite, odvračilne in sorazmerne;

– število uradnikov, usposobljenih za vprašanja, povezana z učinkovitim bojem proti okoljski kriminaliteti;

– obstoj ali razvoj nacionalnih strategij za boj proti okoljski kriminaliteti.

Ocenjevanje na podlagi kazalnikov učinkovitosti Direktive je treba opraviti v ustreznem okviru. V državah članicah se uspešno zaključi le nekaj primerov okoljske kriminalitete, višine sankcij pa so prenizke. V zadnjem desetletju ni bilo trendov naraščanja (glej oceno učinka, oddelek 1.2 –„Ocena Direktive in ocena končnega poročila“). Zato bi stabilni trendi naraščanja v okoljskih primerih v vseh državah članicah potrjevali uspešnost Direktive. Ker okoljska kriminaliteta na svetovni ravni narašča za 5–7 %, bi se ujemanje stopnje rasti uspešnih preiskav in obsodb štelo za uspeh. Če pa bi se v poznejši fazi število okoljskih primerov začelo zmanjševati, bi to lahko pomenilo, da je bila Direktiva uspešna pri odvračanju storilcev kaznivih dejanj.

Kazalniki uspešnosti

Spodnje določbe vsebujejo predloge kazalnikov spremljanja za vsak specifični cilj:

- razširitev področja uporabe Direktive:
  - kazalnik: število preiskav, pregonov, obsodb in zavrnjenih zadev;
  - izhodišče: kadar so informacije na voljo, v državah članicah ni trendov naraščanja;
  - uspeh: stabilni trendi naraščanja v vseh državah članicah. V idealnem primeru povečanje za 5–7 %, kar ustreza ocenjeni stopnji vsakoletne rasti okoljske kriminalitete;
- natančneje opredeliti vrste okoljske kriminalitete v členu 3:
  - kazalnik: kot zgoraj;
  - izhodišče: kot zgoraj;
  - uspeh: kot zgoraj;
- spodbujanje učinkovitih, odvračilnih in sorazmernih vrst in višin sankcij:
  - kazalnik: višine denarnih sankcij, naloženih fizičnim osebam, višine zapornih kazni, višine denarnih sankcij, naloženih pravnim osebam, ter vrste in število spremljevalnih sankcij, naloženih fizičnim osebam;
  - izhodišče: trenutno ni na voljo statističnih podatkov o sankcijah, naloženih za okoljsko kriminaliteto, ali pa jih je zelo malo in so razpršeni. Razpoložljivi podatki in razgovori s strokovnimi delavci kažejo, da so sankcije prenizke, da bi bile odvračilne;
  - uspeh: glede na trenutne razmere bi uspešno izvajanje pokazalo, da se pri naloženih sankcijah uporabljajo vse vrste in višine sankcij, ki so na voljo. Naložene spremljevalne sankcije bi morale pokazati, da se uporabljajo vse vrste sankcij. Želimo si, da bi se odprava škode in odvzem dobička izvajala sistematično;
- več čezmejnega sodelovanja:
  - kazalniki: število primerov okoljske kriminalitete pri Eurojustu in uradu OLAF, število skupnih preiskovalnih skupin pri Eurojustu,

število primerov/sporočil prek aplikacije SIENA pri Europolu in število stikov z nacionalnimi kontaktnimi točkami, ki jih je treba vzpostaviti;
    - izhodišče: delovanje Eurojusta, urada OLAF, aplikacije SIENA in strokovnih mrež trenutno poteka na podlagi prava;
    - uspeh: bi bil povečanje čezmejnega sodelovanja, ki bi se kazalo v podatkih Eurojusta, urada OLAF in Europola. Okoljska kriminaliteta je četrta največja kategorija kaznivih dejanj na svetu, zato bi moralo število primerov kaznivih dejanj zoper okolje v Europolu in Eurojustu predstavljati večji delež vseh primerov, ki jih obravnavata ti agenciji;
- učinkovitejša veriga izvrševanja.
    - kazalniki: enako kot prvi cilj z enim dodatkom: število držav članic, ki imajo krovne strategije za boj proti okoljski kriminaliteti, število držav članic, ki imajo specializirane preiskovalne enote in tožilstva ter sodne senate, število držav članic, ki so povečale število osebja organov kazenskega pregona, ter število policistov, tožilcev, sodnikov, carinskih uradnikov in upravnih inšpektorjev, ki so se udeležili usposabljanja;
    - izhodišče: enako kot prvi cilj;
    - uspeh: enako kot prvi cilj.

1.5. Utemeljitev predloga/pobude

1.5.1. Potrebe, ki jih je treba zadovoljiti kratkoročno ali dolgoročno, vključno s podrobno časovnico za uvajanje ustreznih ukrepov za izvajanje pobude

Obstajajo tri vrste zahtev, ki ustrezajo kratko-, srednje- in dolgoročnim ciljem.

Kratkoročne zahteve

1. Opredelijo se minimalni standardi v zvezi z zbiranjem statističnih podatkov.
2. Države članice prenesejo Direktivo v 18 mesecih.
3. Države članice zagotovijo, da ravnanja iz člena 3 Predloga pomenijo kaznivo dejanje, kadar so nezakonita in storjena naklepno ali vsaj iz hude malomarnosti.
3. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe za inkriminacijo kaznivih dejanj, povezanih z okoljsko kriminaliteto.
4. Države članice določijo kazni za kazniva dejanja zoper okolje za fizične in pravne osebe.
5. Države članice opredelijo obteževalne in olajševalne okoliščine kaznivih dejanj zoper okolje.
6. Države članice opredelijo preiskovalna orodja.
7. Vsaka država članica sprejme vse potrebne ukrepe, s katerimi določi svojo pristojnost za kazniva dejanja iz Predloga.
8. Države članice zagotovijo usklajevanje in sodelovanje med vsemi pristojnimi organi, ki sodelujejo pri preprečevanju okoljske kriminalitete in boju proti njej, na strateški in operativni ravni.
9. Države članice določijo nacionalno kontaktno točko za izmenjavo informacij. Države članice zagotovijo tudi, da so te nacionalne kontaktne

točke povezane s [sistemom za izmenjavo e-dokazov (e-EDES)] in imajo vzpostavljene postopke za hitro obravnavo nujnih prošenj za pomoč. Države članice obvestijo Komisijo, Europol in Eurojust o imenovanih kontaktnih točkah. Navedene informacije po potrebi posodabljajo. Komisija navedene informacije posreduje drugim državam članicam.

10. Države članice vsaki priznani skupini, fundaciji ali združenju, ki si v skladu s svojim statutom prizadeva za varstvo okolja, podelijo pravico do vpogleda v spise primerov, ki se nanašajo na kazniva dejanja iz Predloga.

11. Države članice sprejmejo ustrezne ukrepe, kot so informacijske kampanje in kampanje za ozaveščanje ter raziskovalni in izobraževalni programi, namenjeni splošnemu zmanjšanju okoljske kriminalitete, ozaveščanju in zmanjšanju tveganja za posameznike, da postanejo žrtve okoljske kriminalitete. Kadar je ustrezno, države članice pri tem sodelujejo z deležniki.

Srednjeročne zahteve

- Brez poseganja v pravila o čezmejnem sodelovanju in medsebojni pravni pomoči v kazenskih zadevah države članice, Eurojust, Evropsko javno tožilstvo in Komisija (OLAF) v okviru svojih pristojnosti sodelujejo med seboj v boju proti kaznivim dejanjem iz člena 3, člena 3a in člena 4.
- Države članice zagotovijo, da se uradniki, ki odkrivajo, preiskujejo in preganjajo kazniva dejanja zoper okolje ali o njih razsojajo, kot so sodniki, tožilci, policija, pravosodni uslužbenci in osebje navedenih pristojnih organov, udeležujejo rednega specializiranega usposabljanja, ki je primerno njihovim nalogam.
- Države članice brez poseganja v neodvisnost sodstva in različne oblike organizacij pravosodja v Uniji zaprosijo osebe, odgovorne za usposabljanje sodnikov, tožilcev, policije, pravosodnih uslužbencev in osebja navedenih pristojnih organov, ki sodelujejo v kazenskih postopkih in preiskavah, da zagotovijo ustrezno usposabljanje, povezano s cilji te direktive.
- Države članice v enem letu po začetku veljavnosti te direktive pripravijo in objavijo nacionalno strategijo za boj proti okoljski kriminaliteti ter sprejmejo ukrepe za njeno redno ocenjevanje in posodabljanje.
- Države članice zbirajo sistematične, zanesljive in posodobljene statistične podatke vseh pristojnih organov o okoljski kriminaliteti, da bi omogočile dosledno in usklajeno primerjavo in analizo ustreznih informacij.
- Države članice podatke, zbrane na podlagi odstavka 1, vsako leto pošljejo Komisiji.
- Komisija zagotovi objavo konsolidiranega pregleda statističnih poročil in nacionalnih strategij izvajanja ter njihovo predložitev pristojnim specializiranim agencijam in organom Unije.

Dolgoročne zahteve

- Komisija dve leti po izteku roka za prenos Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo, v katerem oceni, v kolikšni meri so države članice sprejele potrebne ukrepe za uskladitev s to direktivo.

Države članice zagotovijo Komisiji vse potrebne informacije za pripravo tega poročila.

- Komisija v petih letih po izteku obdobja za prenos izvede oceno učinka te direktive o kazenskopravnem varstvu okolja ter predloži poročilo Evropskemu parlamentu in Svetu. Države članice zagotovijo Komisiji vse potrebne informacije za pripravo tega poročila.

1.5.2. Dodana vrednost ukrepanja Unije (ki je lahko posledica različnih dejavnikov, npr. boljšega usklajevanja, pravne varnosti, večje učinkovitosti ali dopolnjevanja). Za namene te točke je „dodana vrednost ukrepanja Unije“ vrednost, ki izhaja iz ukrepanja Unije in predstavlja dodatno vrednost poleg tiste, ki bi jo sicer ustvarile države članice same.

Razlogi za ukrepanje na evropski ravni (predhodno)

Cilj veljavne direktive je bil zagotoviti usklajen okvir za obravnavanje kaznivih dejanj zoper okolje po vsej Uniji in olajšati čezmejno sodelovanje. Vendar, kot je podrobno opisano v poročilu o oceni, države članice kljub napredku pri oblikovanju skupnega sklopa opredelitev kaznivih dejanj zoper okolje na ravni EU in zahteve po bolj odvračilnih višin sankcij same niso mogle uskladiti razumevanj okoljske kriminalitete znotraj manevrskega prostora, ki ga dopušča Direktiva. Nezadostne višine sankcij v številnih državah članicah podobno tudi onemogočajo enake konkurenčne pogoje po vsej EU in uporabo instrumentov vzajemnega priznavanja (kot sta evropski nalog za prijetje in evropski preiskovalni nalog).

Kljub Direktivi se število čezmejnih preiskav in obsodb na področju okoljske kriminalitete v EU ni znatno povečalo. V nasprotju s tem se okoljska kriminaliteta na svetovni ravni povečuje za 5–7 % letno, kar povzroča trajno škodo za habitate, vrste, zdravje državljanov ter prihodke vlad in podjetij.

Pričakovana ustvarjena dodana vrednost Unije (naknadno)

EU lahko z uspešnejšo direktivo zagotovi usklajen okvir za skupno razumevanje opredelitev kaznivih dejanj zoper okolje in učinkovit dostop do čezmejnih preiskovalnih orodij. Revidirana direktiva bo z večjo jasnostjo pri pravnih opredelitvah in približevanjem višin sankcij ter zagotavljanjem orodij in obveznosti za čezmejno sodelovanje med državami članicami zagotovila bolj enake konkurenčne pogoje z enakim kazenskopravnim varstvom okolja po vsej EU ter olajšala čezmejno sodelovanje pri preiskavah in pregonu. Z olajšanjem čezmejnih preiskav, pregona in obsodb bo ukrepanje EU zagotovilo jasno dodano vrednost pri preprečevanju kaznivih dejanj zoper okolje, ki imajo običajno nadnacionalno razsežnost, v primerjavi s tem, kar lahko dosežejo države članice, kadar ukrepajo same.

Ker okoljska kriminaliteta pogosto ogroža pravna podjetja in podjetja, ki plačujejo davke, katerih delež letne izgube na svetovni ravni zaradi okoljske kriminalitete sicer ni znan, a je verjetno velik in znaša med 91 in 259 milijard USD, bo učinkovit zakonodajni okvir EU o okoljski kriminaliteti vplival tudi na delovanje enotnega trga EU. Brez take zakonodaje na ravni EU imajo lahko podjetja, ki poslujejo v državah članicah z omejenimi opredelitvami kaznivih dejanj zoper okolje ali manj

strogimi sistemi kazenskega pregona, konkurenčno prednost pred podjetji s sedežem v državah članicah s strožjimi pravnimi okviri.

Učinkovita politika EU na področju okoljske kriminalitete lahko koristi tudi ciljem drugih politik EU. Kazniva dejanja zoper okolje so pogosto povezana z drugimi oblikami kaznivih dejanj, kot so pranje denarja, terorizem, davčne goljufije, ponarejanje ali druge oblike organiziranega kriminala, proti katerim je EU v zadnjih letih sprejela vrsto zakonodajnih aktov. Učinkovitejša zakonodaja EU o okoljski kriminaliteti bi prispevala k učinkovitim strategijam kazenskega pregona na ravni EU in nacionalni ravni, ki bi obravnavale vse pomembne vidike medsebojnega vplivanja kaznivih dejanj.

1.5.3. Spoznanja iz podobnih izkušenj v preteklosti

Ker ta predlog vključuje revizijo prejšnje direktive, so spoznanja, pridobljena na podlagi podobnih izkušenj v preteklosti, osredotočena predvsem na slabosti in prednosti zadnje direktive. Komisija je v zvezi s tem v obdobju 2019–2020 izvedla oceno Direktive. V tem poročilu je bilo ugotovljeno, da ima Direktiva dodano vrednost, saj je bil v njej prvič opredeljen skupni pravni okvir za kazniva dejanja zoper okolje, zahtevane pa so bile tudi učinkovite, odvračilne in sorazmerne sankcije.

Vendar Direktiva ni imela velikega učinka v praksi, in sicer je število uspešno preiskanih in obsojenih primerov okoljske kriminalitete ostalo na zelo nizki ravni in v zadnjih desetih letih na splošno ni kazalo pomembnih trendov naraščanja.

Poleg tega so bile višine naloženih sankcij prenizke, da bi imele odvračilni učinek, čezmejno sodelovanje pa ni bilo sistematično.

Neuspešnost Direktive v praksi je delno posledica splošne narave njenih določb. To je mogoče pojasniti z omejenimi pristojnostmi zakonodajalca ES na področju kazenskega prava v času pred Lizbonsko pogodbo, zaradi česar niso bile mogoče podrobnejše določbe, zlasti v zvezi s sankcijami.

K temu, da Direktiva nima velikega učinka v praksi, v veliki meri prispeva tudi nezadostno izvrševanje v državah članicah. Pri ocenjevanju so bile ugotovljene znatne vrzeli na področju izvrševanja v vseh državah članicah in na vseh ravneh vzdolž verige izvrševanja (policija, tožilstvo in kazenska sodišča). Pomanjkljivosti v državah članicah vključujejo pomanjkanje virov, specializiranega znanja, neozaveščenost in neobstoj prednostne razvrstitve, nezadostno sodelovanje in izmenjavo informacij ter neobstoj splošnih nacionalnih strategij za boj proti okoljski kriminaliteti, ki bi vključevale vse ravni vzdolž verige izvrševanja in večdisciplinarni pristop. Poleg tega neusklajenost pri izvrševanju upravnega in kazenskega prava ter sankcioniranju pogosto preprečuje učinkovitost.

Ugotovljeno je bilo tudi, da so nezanesljivi, netočni in nepopolni statistični podatki o postopkih na področju okoljske kriminalitete v državah članicah ovirali Komisijo pri pripravi ocene, oblikovalcem politike in strokovnim delavcem na nacionalni ravni pa preprečili spremljanje učinkovitosti svojih ukrepov.

1.5.4. Skladnost z večletnim finančnim okvirom in možne sinergije z drugimi ustreznimi instrumenti

Predlog direktive o kazenskopravnem varstvu okolja, ki spreminja Direktivo 99/2008/ES, je skladen s sporočilom o zelenem dogovoru, v katerem je jasno navedeno, da bo Komisija „spodbujala tudi ukrepanje EU, njenih držav članic in mednarodne skupnosti za okrepitev prizadevanj v boju proti okoljskemu kriminalu“,

in strategijo za biotsko raznovrstnost, v kateri je možnost pregleda in spremembe prejšnje direktive navedena v Prilogi k Sporočilu. Komisija je julija 2021 predstavila sveženj s konkretnimi predlogi za zeleni novi dogovor, katerega cilj je zmanjšanje emisij za 55 % do leta 2030 in uresničitev podnebne nevtralnosti Evrope do leta 2050. Kazensko pravo je le del te celovite strategije EU za varstvo in izboljšanje stanja okolja, kar je prednostna naloga sedanje Komisije. Sporočilo o zelenem dogovoru in strategija za biotsko raznovrstnost določata vrsto ukrepov za varstvo okolja, ki bodo združeni v celostnem pristopu in se bodo krepili ter vplivali drug na drugega. Kazenskopravni ukrepi se bodo uporabili v skrajnem primeru, kadar drugi ukrepi ne bodo zadostovali za zagotovitev skladnosti.

Predlog je skladen tudi z:

- akcijskim načrtom EU za boj proti nezakoniti trgovini s prostoživečimi vrstami za izboljšanje okoljske skladnosti na področju nezakonite trgovine s prostoživečimi vrstami;

- oceno ogroženosti EU zaradi hudih kaznivih dejanj in organiziranega kriminala v EU (EU SOCTA) iz leta 2021, v kateri je „okoljska kriminaliteta“ opredeljena kot ključna grožnja kriminala, s katero se srečuje EU, zato je okoljska kriminaliteta vključena v platformo EMPACT za obdobje 2022–2025;

- novo strategijo EU za boj proti organiziranemu kriminalu za obdobje 2021–2025, ki jo je Komisija predstavila aprila 2021 in v kateri je okoljska kriminaliteta opredeljena kot ena od prihodnjih prednostnih nalog v boju EU proti organiziranemu kriminalu.

Cilji tega predloga so podprti z večletnim finančnim okvirom, ki daje pomemben poudarek financiranju dejavnosti za varstvo okolja. Vzpostavljene bodo nekatere sinergije z obstoječimi programi. Primer bi bile dejavnosti usposabljanja, ki izhajajo iz predloga: večina teh dejavnosti že obstaja in jih zagotavljajo CEPOL, agencija Frontex z usposabljanji za organe kazenskega pregona in različne strokovne mreže, kot sta EJTN in ERA, za pravosodno vejo. Navedene organizacije že prejemajo sredstva iz proračuna EU v okviru programa Life, Sklada za notranjo varnost ali programa za policijo in pravosodje ter že zagotavljajo oblikovanje okoljske zakonodaje.

1.5.5. Ocena različnih razpoložljivih možnosti financiranja, vključno z možnostmi za prerazporeditev

Komisija si bo morala dodatno prizadevati za izpolnjevanje novih predlaganih obveznosti, kot so spremljanje razmer, povečanje števila usposabljanj, zagotavljanje smernic in ozaveščanje. Navedena prizadevanja se bodo oprla na GD JUST in GD ENV, saj bodo za večino spodaj navedenih nalog potrebni določeno časovno upravljanje in določeni dodatni stroški.

1.6. Trajanje predloga/pobude in finančnih posledic

☐ **Časovno omejeno**

– ☐ od [D. MMMM] LLLL do [D. MMMM] LLLL,

– ☐ finančne posledice med letoma LLLL in LLLL za odobritve za prevzem obveznosti ter med letoma LLLL in LLLL za odobritve plačil.

✓ **Časovno neomejeno**

– Izvajanje z obdobjem uvajanja med letoma 2022 in 2025,

– ki mu sledi izvajanje v celoti.

1.7. Načrtovani načini upravljanja[61]

✓ **Neposredno upravljanje** – Komisija:

– ✓ z lastnimi službami, vključno s svojim osebjem v delegacijah Unije,

– ☐ prek izvajalskih agencij.

– **Deljeno upravljanje** z državami članicami

– **Posredno upravljanje**, tako da se naloge izvrševanja proračuna poverijo:

– ☐ tretjim državam ali organom, ki jih te imenujejo,

– ☐ mednarodnim organizacijam in njihovim agencijam (navedite),

– ☐ EIB in Evropskemu investicijskemu skladu,

– ☐ organom iz členov 70 in 71 finančne uredbe,

– ☐ subjektom javnega prava,

– ☐ subjektom zasebnega prava, ki opravljajo javne storitve, kolikor ti subjekti zagotavljajo ustrezna finančna jamstva,

– ☐ subjektom zasebnega prava države članice, ki so pooblaščeni za izvajanje javno-zasebnih partnerstev in ki zagotavljajo ustrezna finančna jamstva,

– ☐ osebam, pooblaščenim za izvajanje določenih ukrepov SZVP na podlagi naslova V PEU in opredeljenim v zadevnem temeljnem aktu.

– *Pri navedbi več kot enega načina upravljanja je treba to natančneje obrazložiti v oddelku „opombe“.*

Opombe

[61] Pojasnila o načinih upravljanja in sklici na finančno uredbo so na voljo na spletišču BudgWeb: https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx.

2. UKREPI UPRAVLJANJA

2.1. Pravila o spremljanju in poročanju

Navedite pogostost in pogoje.

Ta predlog opredeljuje več pravil o spremljanju in poročanju. Prvič, Komisija bo morala po izteku obdobja za prenos pripraviti poročilo o tem, kako so države članice prenesle Direktivo. Poleg tega bo morala pet let po prenosu Direktive pripraviti še eno poročilo o učinkovitosti revidirane direktive in opredeliti možnosti za njeno okrepitev. Ti dve poročili sta podlaga za pravila o spremljanju in poročanju, določena v Predlogu.

Poleg tega Komisija izda dvoletno poročilo o podatkih, ki jih zberejo in posredujejo države članice.

2.2. Upravljavski in kontrolni sistemi

2.2.1. Utemeljitev načinov upravljanja, mehanizmov financiranja, načinov plačevanja in predlagane strategije kontrol

Ker Predlog vpliva na delo Komisije, natančneje na delo GD JUST in GD ENV, se bo proračun EU izvrševal z neposrednim upravljanjem.

Na podlagi načela dobrega finančnega poslovodenja se proračun izvršuje v skladu z uspešno in učinkovito notranjo kontrolo.

Kar zadeva kontrole, za GD JUST in GD ENV veljajo:

– notranja revizija, ki jo izvaja služba Komisije za notranjo revizijo;

– neodvisne zunanje revizije Evropskega računskega sodišča (ERS);

– letna razrešnica, ki jo podeli Evropski parlament;

– morebitne upravne preiskave, ki jih izvaja OLAF;

– dodatne ravni nadzora in odgovornosti, ki jo zagotavlja evropski varuh človekovih pravic.

2.2.2. Podatki o ugotovljenih tveganjih in vzpostavljenih sistemih notranjih kontrol za njihovo zmanjševanje

Na tej ravni niso bila ugotovljena nobena specifična tveganja.

2.2.3. Ocena in utemeljitev stroškovne učinkovitosti kontrol (razmerje „stroški kontrol ÷ vrednost z njimi povezanih upravljanih sredstev“) ter ocena pričakovane stopnje tveganja napake (ob plačilu in ob zaključku)

V skladu s smernicami osrednjih služb Komisije se stroški kontrol na ravni Komisije ocenijo glede na stroške različnih faz kontrole. Splošna ocena za vsak način upravljanja se pridobi na podlagi razmerja med vsemi navedenimi stroški in skupnim zneskom, plačanim v letu za povezani način upravljanja.

Komisija poroča o razmerju med „stroški kontrol in vrednostjo z njimi povezanih upravljanih sredstev“. Kar zadeva neposredno javno naročanje je GD JUST v letnem poročilu o dejavnostih za leto 2020 za to razmerje navedel 10,45 %. GD ENV je v letnem poročilu o dejavnostih za leto 2020 za to razmerje navedel 1,55 %.

2.3. Ukrepi za preprečevanje goljufij in nepravilnosti

Navedite obstoječe ali načrtovane preprečevalne in zaščitne ukrepe, npr. iz strategije za boj proti goljufijam.

Ocena finančnih posledic zakonodajnega predloga se nanaša na odhodke za zaposlene in javno naročanje, uporabljajo pa se standardna pravila za tovrstne odhodke.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA/POBUDE

3.1. Zadevni razdelki večletnega finančnega okvira in odhodkovne proračunske vrstice

- Obstoječe proračunske vrstice

Po vrstnem redu razdelkov večletnega finančnega okvira in proračunskih vrstic

Razdelek večletnega finančnega okvira	Proračunska vrstica	Vrsta odhodkov	Prispevek			
	številka	dif./nedif.[62]	držav Efte[63]	držav kandidatk[64]	tretjih držav	po členu 21(2)(b) finančne uredbe
2	Kohezija, odpornost in vrednote	Nedif.	NE	NE	NE	NE
7	Evropska javna uprava	Nedif.	NE	NE	NE	NE

- Zahtevane nove proračunske vrstice

Po vrstnem redu razdelkov večletnega finančnega okvira in proračunskih vrstic

Razdelek večletnega finančnega okvira	Proračunska vrstica	Vrsta odhodkov	Prispevek			
	številka	dif./nedif.	držav Efte	držav kandidatk	tretjih držav	po členu 21(2)(b) finančne uredbe
	[XX YY YY YY]		DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE

62 Dif. = diferencirana sredstva / nedif. = nediferencirana sredstva.

63 Efta: Evropsko združenje za prosto trgovino.

64 Države kandidatke in po potrebi potencialne kandidatke z Zahodnega Balkana.

3.2. Ocenjene finančne posledice predloga za odobritve

3.2.1. Povzetek ocenjenih posledic za odobritve za poslovanje

– ☐ Za predlog/pobudo niso potrebne odobritve za poslovanje.

– ✓ Za predlog/pobudo so potrebne odobritve za poslovanje, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Razdelek večletnega finančnega okvira	2	Kohezija, odpornost in vrednote

GD za pravosodje in potrošnike			Leto **2025**[65]	Leto **2026**	Leto **2027**	Leto **N+4**	Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (gl. točko 1.6)			**SKUPAJ**
• Odobritve za poslovanje										
Spodbujanje pravosodnega sodelovanja	obveznosti	(1a)	0,350 000							**0,350 000**
	plačila	(2a)	0,350 000							**0,350 000**
Proračunska vrstica	obveznosti	(1b)								
	plačila	(2b)								
Odobritve za upravne zadeve, ki se financirajo iz sredstev določenih programov[66]										
Proračunska vrstica		(3)								
Odobritve za GD za pravosodje in potrošnike SKUPAJ	obveznosti	= 1a + 1b + 3	0,350 000							**0,350 000**
	plačila	= 2a + 2b + 3	0,350 000							

65 Leto N je leto začetka izvajanja predloga/pobude. Nadomestite „N“ s pričakovanim prvim letom izvajanja (na primer: 2021). Naredite isto za naslednja leta.

66 Tehnična in/ali upravna pomoč ter odhodki za podporo izvajanja programov in/ali ukrepov EU (prej vrstice BA), posredne raziskave, neposredne raziskave.

• Odobritve za poslovanje SKUPAJ	obveznosti	(4)								
	plačila	(5)								
• Odobritve za upravne zadeve, ki se financirajo iz sredstev določenih programov, SKUPAJ		(6)								
Odobritve iz RAZDELKA <….> večletnega finančnega okvira **SKUPAJ**	obveznosti	= 4 + 6								
	plačila	= 5 + 6								

<u>Če ima predlog/pobuda posledice za več razdelkov za poslovanje, ponovite zgornji odsek:</u>

• Odobritve za poslovanje SKUPAJ (vsi razdelki za poslovanje)	obveznosti	(4)								
	plačila	(5)								
Odobritve za upravne zadeve, ki se financirajo iz sredstev določenih programov, SKUPAJ (vsi razdelki za poslovanje)		(6)								
Odobritve iz RAZDELKOV od 1 do 6 večletnega finančnega okvira **SKUPAJ** (referenčni znesek)	obveznosti	= 4 + 6								
	plačila	= 5 + 6								

Razdelek večletnega finančnega okvira	**7**	Evropska javna uprava

Ta oddelek se izpolni s „proračunskimi podatki upravne narave“, ki jih je treba najprej vnesti v Prilogo k oceni finančnih posledic zakonodajnega predloga (Priloga V k notranjim pravilom), ki se prenese v sistem DECIDE za namene posvetovanj med službami.

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

		Leto **2025**	Leto **2026**	Leto **2027**	Leto **N+3**	Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (gl. točko 1.6)			**SKUPAJ**
GD za pravosodje in potrošnike									
• Človeški viri		0,105 048	0,022 109	0,022 109					**0,149 266**
• Drugi upravni odhodki									
GD za pravosodje in potrošnike SKUPAJ	odobritve	0,105 048	0,022 109	0,022 109					**0,149 266**
GD za okolje									
• Človeški viri		0,105 048	0,022 109	0,022 109					**0,149 266**
• Drugi upravni odhodki									
GD za okolje SKUPAJ	odobritve	0,105 048	0,022 109	0,022 109					**0,149 266**

Odobritve iz RAZDELKA 7 večletnega finančnega okvira SKUPAJ	(obveznosti skupaj = plačila skupaj)	0,210 096	0,044 218	0,044 218					**0,298 532**

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

	Leto **2025**	Leto **2026**	Leto **2027**	Leto **N+3**	Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (gl. točko 1.6)	**SKUPAJ**

Odobritve iz RAZDELKOV od 1 do 7 večletnega finančnega okvira **SKUPAJ**	obveznosti	0,560 096	0,044 218	0,044 218					**0,648 532**
	plačila	0,560 096	0,044 218	0,044 218					**0,648 532**

3.2.2. Ocenjene realizacije, financirane z odobritvami za poslovanje

odobritve za prevzem obveznosti v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Cilji in realizacije			Leto **2025**		Leto **2026**		Leto **2027**		Leto **N+3**		Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (gl. točko 1.6)						**SKUPAJ**	
	REALIZACIJE																	
⇩	vrsta[67]	povprečni stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število	stroški	število realizacij skupaj	stroški realizacij skupaj
SPECIFIČNI CILJ št. 5[68]: izboljšati utemeljeno odločanje v zvezi z okoljsko kriminaliteto z izboljšanim zbiranjem in razširjanje statističnih podatkov.																		
Strokovnjak za zbiranje statističnih podatkov za opredelitev minimalnih standardov in predstavitev oblike poročila državam članicam				0,111 297														0,111 297

[67] Realizacije so dobavljeni proizvodi in opravljene storitve (npr. število financiranih izmenjav študentov, število kilometrov novozgrajenih cest …).

[68] Kakor sta opisana v točki 1.4.2. „Specifični cilji …“.

Vzdrževanje standardov				0,016 582		0,016 582		0,016 582										0,049 746
Dvoletno poročilo EU o podatkih držav članic				0,027 636		0,027 636		0,027 636										0,082 908
Seštevek za specifični cilj št. 1				0,155 515		0,044 218		0,044 218										0,243 951
Spremljanje Direktive																		
Izvajalec za pripravo študije o prenosu Direktive v nacionalno zakonodajo držav članic				0,350														
Osebje Komisije za pregled in usmerjanje študije izvajalca				0,054 581														
Vmesni seštevek za spremljanje Direktive				0,404 581														0,404 581
SKUPAJ				0,560 096		0,044 218		0,044 218										0,648 532

3.2.3. Povzetek ocenjenih posledic za upravne odobritve

– ☐ Za predlog/pobudo niso potrebne odobritve za upravne zadeve.

– ✓ Za predlog/pobudo so potrebne odobritve za upravne zadeve, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

	Leto **2025**	Leto **2026**	Leto **2027**	Leto **N+3**	Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (gl. točko 1.6)			**SKUPAJ**
RAZDELEK 7 večletnega finančnega okvira								
Človeški viri	0,210 096	0,044 218	0,044 218					**0,298 532**
Drugi upravni odhodki								
Seštevek za RAZDELEK 7 večletnega finančnega okvira	0,210 096	0,044 218	0,044 218					**0,298 532**

Odobritve zunaj RAZDELKA 7[69] večletnega finančnega okvira								
Človeški viri								
Drugi upravni odhodki								
Seštevek za odobritve zunaj RAZDELKA 7 večletnega finančnega okvira								

SKUPAJ	0,210 096	0,044 218	0,044 218					**0,298 532**

Potrebe po odobritvah za človeške vire in druge upravne odhodke se krijejo z odobritvami GD, ki so že dodeljene za upravljanje ukrepa in/ali so bile prerazporejene znotraj GD, po potrebi skupaj z dodatnimi viri, ki se lahko pristojnemu GD dodelijo v postopku letne dodelitve virov glede na proračunske omejitve.

69 Tehnična in/ali upravna pomoč ter odhodki za podporo izvajanja programov in/ali ukrepov EU (prej vrstice BA), posredne raziskave, neposredne raziskave.

3.2.3.1. Ocenjene potrebe po človeških virih

– ☐ Za predlog/pobudo niso potrebni človeški viri.

– ✓ Za predlog/pobudo so potrebni človeški viri, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

ocena, izražena v ekvivalentu polnega delovnega časa

	Leto **2025**	Leto **2026**	Leto **2027**	Leto **N+3**	Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (gl. točko 1.6)		
• Delovna mesta v skladu s kadrovskim načrtom (uradniki in začasni uslužbenci)							
20 01 02 01 (sedež in predstavništva Komisije)	2	1	1				
20 01 02 03 (delegacije)							
01 01 01 01 (posredne raziskave)							
01 01 01 11 (neposredne raziskave)							
Druge proračunske vrstice (navedite)							
• Zunanji sodelavci (v ekvivalentu polnega delovnega časa: EPDČ)[70]							
20 02 01 (PU, NNS, ZU iz splošnih sredstev)							
20 02 03 (PU, LU, NNS, ZU in MSD na delegacijah)							
XX 01 xx **yy zz** [71] – na sedežu							
XX 01 xx **yy zz** [71] – na delegacijah							
01 01 01 02 (PU, NNS, ZU za posredne raziskave)							
01 01 01 12 (PU, NNS, ZU za neposredne raziskave)							
Druge proračunske vrstice (navedite)							
SKUPAJ	**2**[72]	**1**	**1**				

XX je zadevno področje ali naslov v proračunu.

Potrebe po človeških virih se krijejo z osebjem GD, ki je že dodeljeno za upravljanje ukrepa in/ali je bilo prerazporejeno znotraj GD, po potrebi skupaj z dodatnimi viri, ki se lahko pristojnemu GD dodelijo v postopku letne dodelitve virov glede na proračunske omejitve.

Opis nalog:

Uradniki in začasni uslužbenci	Leto 2025: specifični cilj št. 5: • enkratni stroški: uradnik Komisije, ki bi bil strokovnjak na področju zbiranja statističnih podatkov, v idealnem primeru kriminalne statistike, in bi opredelili minimalne standarde ter pripravil osnutek oblike poročila za države članice, ki bi jim omogočila usklajeno sporočanje statističnih podatkov. To nalogo je treba opraviti v 162 dneh; • ponavljajoči se stroški: uradnik Komisije, ki bi bil strokovnjak na področju zbiranja statističnih podatkov, v idealnem primeru kriminalne statistike, in bi vzdrževal podatke ter pripravljal dvoletno poročilo o podatkih iz držav članic. Navedena naloga se izvede v 64 dneh vsako leto, z začetkom leta 2025. Poročanje o prenosu Direktive • enkratni stroški: uradnik Komisije, ki bi vodil in revidiral študijo izvajalca ter pripravil dejansko poročilo o oceni delovnega dokumenta službe Komisije, ki

[70] PU = pogodbeni uslužbenec; LU = lokalni uslužbenec; NNS = napoteni nacionalni strokovnjak; ZU = začasni uslužbenec; MSD = mladi strokovnjak na delegaciji.

[71] Dodatna zgornja meja za zunanje sodelavce v okviru odobritev za poslovanje (prej vrstice BA).

[72] Ti podatki o EPDČ ne veljajo za celo leto, temveč samo za 7 mesecev na leto.

	ga je treba sprejeti. To nalogo je treba opraviti v 79 dneh v letu 2025. Od leta 2025 in vsako leto: specifični cilj št. 5: • ponavljajoči se stroški: uradnik Komisije, ki bi bil strokovnjak na področju zbiranja statističnih podatkov, v idealnem primeru kriminalne statistike, in bi vzdrževal podatke ter pripravljal dvoletno poročilo o podatkih iz držav članic. Navedena naloga se izvede v 64 dneh vsako leto, z začetkom leta 2025.
Zunanji sodelavci	

3.2.4. Skladnost z veljavnim večletnim finančnim okvirom

Predlog/pobuda:

– ✓ Predlog/pobuda je v skladu z veljavnim večletnim finančnim okvirom.

– ☐ zahteva uporabo nedodeljene razlike do zgornje meje v zadevnem razdelku večletnega finančnega okvira in/ali uporabo posebnih instrumentov, kot so opredeljeni v uredbi o večletnem finančnem okviru;

Pojasnite te zahteve ter navedite zadevne razdelke in proračunske vrstice, ustrezne zneske in instrumente, ki naj bi bili uporabljeni.

– ☐ zahteva spremembo večletnega finančnega okvira.

Pojasnite te zahteve ter navedite zadevne razdelke in proračunske vrstice ter ustrezne zneske.

3.2.5. Udeležba tretjih oseb pri financiranju

V predlogu/pobudi:

– ✓ ni načrtovano sofinanciranje tretjih oseb;

– ☐ je načrtovano sofinanciranje, kot je ocenjeno v nadaljevanju:

odobritve v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

	Leto **N**[73]	Leto **N+1**	Leto **N+2**	Leto **N+3**	Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (gl. točko 1.6)			Skupaj
Navedite organ, ki bo sofinanciral predlog/pobudo								
Sofinancirane odobritve SKUPAJ								

[73] Leto N je leto začetka izvajanja predloga/pobude. Nadomestite „N“ s pričakovanim prvim letom izvajanja (na primer: 2021). Naredite isto za naslednja leta.

3.3. Ocenjene posledice za prihodke

– ✓ Predlog/pobuda nima finančnih posledic za prihodke.

– ☐ Predlog/pobuda ima finančne posledice, kot je pojasnjeno v nadaljevanju:

  – ☐ za lastna sredstva,

  – ☐ za druge prihodke.

  – navedite, ali so prihodki dodeljeni za odhodkovne vrstice ☐

v mio. EUR (na tri decimalna mesta natančno)

Prihodkovna proračunska vrstica	Odobritve na voljo za tekoče proračunsko leto	Posledice predloga/pobude[74]						
		Leto **N**	Leto **N+1**	Leto **N+2**	Leto **N+3**	Vstavite ustrezno število let glede na trajanje posledic (gl. točko 1.6)		
Člen …….								

Za namenske prejemke navedite zadevne odhodkovne proračunske vrstice.

Druge opombe (npr. metoda/formula za izračun posledic za prihodke ali druge informacije).

[74] Pri tradicionalnih lastnih sredstvih (carine, prelevmani na sladkor) se navedejo neto zneski, tj. bruto zneski po odbitku 20 % stroškov pobiranja.